

90950-2-52
22 10 57

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3. Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 1,043

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 19, 1951, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XX

Irano premjeras Mohamed Mossadegh kalba į minią Tehrane prieš išvykstant į New Yorką, atsakyti bri-

tams, kurie patraukė iranėlius karštai remia vyriaucius į Jungtinių Tautų orga-nyzaciją už nacionalizavimą nuo svetimų kontrolės, slė-aliejaus industrijos. Irano giamos per daugį metų.

Amerikiečiai vėl Prisipažino prie Puolimo iš Oro ant Kaesongo Zonos

MUNSAN. — Generolas Matthew B. Ridgway vėl prisipažino, kad trys Jungtinių Tautų orlaiviai puolė neutralę Kaesongo zoną. Vienas vaikutis buvo užmuštas, o kitas sužeistas. Jis pareiškė, kad bus imamasi disciplinarinių priemonių prieš nusikaltėlius.

Mato Jungtinių Valstijų Vargus

NEW YORK. — J. F. Lincoln, Lincoln Electric Manufacturing Kompanijos prezidentas, numato daug bėdų Jungtinėms Valstijoms, jeigu jos tęs ginklavimąsi.

Jis sako, kad amerikiečiai eina iš galvos, kuomet kas pasako, kad rusai siunčia kariuomenę į Vengriją, bet šaltai žiūri, kuomet sąjungininkai ir amerikiečiai siunčia kariuomenę į Europą, Japoniją ir kitas vietas.

Argi tik vakarinės šalys turi teisę turėti ginkluotą apsaugą, klausia jis.

Jis ir kiti žymūs amerikiečiai sako, kad tokia politika prives amerikiečius prie didelių sunkumų.

Šis prisipažinimas suteikia daugiau paramos įsitikinimui, kad visi korėjiečių ir kiniečių kaltinimai buvo pamatuoti, nežiūrint amerikiečių užsigynimo.

Derybos dėl atnaujinimo aukštųjų komandierių konferencijos paliaubų klausimu ir toliau eina tarp sąryšio karininkų, bet iki šiol nebuvo pasiekta konkretnių rezultatų. Vis atsiranda kliūčių. Kada jos ima mažėti, žiūrėk, vėl kokia nors provokacija iš amerikiečių pusės.

Tuo tarpu kovos fronte eina smarkios. Generolo Ridgway jėgos puola visu smarkumu. Bet pirmynžanga labai maža. Pastebėta, kad šiauriečiai turi daugiau artillerijos, kitų ginklų, taipgi ir kariuomenė geriau lavinta. Matyti ir šiauriečiai sutvirtino savo jėgas.

Korėjoje artėja žiema. O žiema apsunkins gyvenimą kariams, ypatingai fronte esantiems. Civiliams, kurie neteko namų, bus tikras pragaras. O tokių žmonių labai daug.

Amerikiečių nuostoliai Korėjoje siekia arti 100,000. O kiek nuostolių turi korėjiečiai? Iš to matyti, koks di-

delis karas siaučia Korėjoje. Bet nematyti noro iš amerikiečių pusės susitarti. O susitarimo nori ne tik korėjiečiai, bet ir daugelis tų, kurie palaiko amerikiečius. Londono spauda pakartotinai siūlo susitarti ant 38 lygiagretės, kuri skyrė abi Korėjas pirm karo.

Atrodo, kad net daugelis pietinės Korėjos žmonių šį karą laiko svetimu. Net vyriausybė reikalauja atlyginti už suteiktą patarnavimą Jungtinių Tautų jėgoms.

KAIRIEJI TEBĖRA DIDZIAUSIA PARTIJA

PARYŽIUS. — Savivaldybiniuose rinkimuose Francijos komunistų partija išėjo didžiausia balsų skaičiumi, negu kuri kita pavieniui paėmus.

Bet ji neteko žymios dalies vietų, kadangi taip vadinamos vidurio partijos ėjo iš vieno. Taip buvo ir per federalius rinkimus.

Washington. — Senato ir Atstovų Rūmų įgaliojiniai susitarė pakelti taksus asmenims apie 12 procentų.

Egiptas Atmesiaš Naują Planą Kontroliuoti Suezą

CAIRO. — Egipto spauda ir parlamento nariai nei kiek nedvejojančiai kalba apie tai, kad Egipto vyriausybė atmes britų, amerikiečių ir francūzų bendrą planą Suezio kanalui kontroliuoti.

Trys minėtos šalys siūlo paversti Suezio kanalo sritį tarptautine apsigynimo baze, kurią gintų bendrai ame-

rikiečiai, britai, francūzai, egiptiečiai ir kiti. Britų kariuomenė, kuri dabar stovi Suezio sargyboj, būtų pakeista tarptautine kariuomene.

Sudano klausimą britai ir amerikiečiai taipgi nori paversti tarptautinei komisijai.

Egiptas nori, kad britai pasitrauktų iš Egipto žemės, taipgi, kad pasišalintų iš Sudano, kurį dabar valdo sykiu su Egiptu.

Pastaruoju laiku Egipte buvo išsiveržusios didelės žmonių demonstracijos prieš britus ir aplamai europiečius ir amerikiečius. Kartais buvo sunku sukontroliuoti minias, kurios puolė europiečių krautuves ir įstaigas.

Britai, iš savo pusės, pareiškė, kad jie nesitrauks iš Egipto ir Sudano. Jeigu reikės, sako jie, priešinsis su ginklu.

Kuo šis klausimas baigsis, dabar sunku pasakyti, bet aiškiai matosi, kad arabiški kraštai pasimoję atsikratyti svetimųjų. Jie taipgi nenori, nors dabar, būti dalimi bloko, kuris siekia Tarybų Sąjungos apsupimo militarinėmis bazėmis.

Vienas laikraštis Kairo mieste viešai pareiškė, kad Egiptas neatsisakys nuo reikalavimo, kad britai pasišalintų iš Egipto ir Sudano. Įdomiausia dar tas, kad Sudano gubernatorių egiptiečiai galėtų atleisti. Jį nominuoja britai, bet skiria egiptiečiai.

Dideli Susikirtimai Tarp Britų ir Egiptėnų

CAIRO. — Ismailio mieste prie Suezio kanalo įvyko dideli susirėmimai tarp britų kariuomenės ir egiptėnų. Per susirėmimus 12 asmenų užmušta, jų tarpe 2 britai civiliai.

Britų kariai operuoja Egipto gelžkelius, nes egiptėnai atsisako pervežti britų kareivius.

Rawalpindi, Pakistanas. — Čia buvo nušautas Pakistano premjeras Liauat Ali Khan.

Asasinatorius užmuštas, tad dar neišaiškinta asasinacijos motyvai.

Jungtinės Valstijos Britų Rinkimuose

LONDON. — Darbiečiai ir konservatai pradeda smarkiai imtis, nes rinkimai nebetoli. Įdomu tas, kad abi partijos nemažai ginčijasi Jungtinių Valstijų dominacijos klausimu.

Darbiečiai, kuriuos konservatai kaltina, kad jie labai minkštai elgiasi užsienio reikaluose, ypač sąryšyje su Iranu ir kitais dominuojamais kraštais, kaltina konservatus, kad jie visai pasiduotų amerikiečiams, jeigu jie laimėtų rinkimus.

Atrodo, kad liberalai nutarė paremti konservatus. Iš 475 liberalų kandidatų 360 ištraukė savo kandidatūras. Praėjusiais rinkimais liberalai atskėlė nemažai balsų nuo konservatų. Žinoma, dalis liberalų gali balsuoti už darbiečius.

MOTERIS NUPUOLĖ TREPAS, PRAREGĖJO

DETROIT. — Mrs. Mary C. Neuman, dabar jau 62 metų amžiaus, per 18 metų buvo neregė, bet aną dieną nukrito iš antro aukšto trepais ir nuo to laiko praregėjo.

Tas parodo, kaip gali įvykti "stebuklas". Matomai ji puldama pašalino kliūtis nervuose, kurie neleido jai regėti.

Washington. — Amerikos farmose dirba 13,352,000 žmonių, kaip praneša žemdirbystės departamentas. Samdomi farmų darbininkai gaus po 66 centus atlyginimo į valandą.

Pasidairius Po Kanada

Šiuo metu, kada Kanados buržuazija žaidžia su karalaitė, komercinė spauda užkimšta paveikslais ir žiniomis apie tą žaidimą ir mažai rašo apie ką kitą, bet nemanykit, kad gyvenimas sutojo ir nieko įdomesnio neįvyksta Kanadoje. Šimtai reporterių, dėl kurių žmonės negali matyti karalaitės, negali užstoti visko.

Štai prasidėjo parlamento sesija. Valdžia išdavė raportą, iš kurio nematyti, kad valdžia rengiasi kontroliuoti kainas. Iš raporto nematyti ir St. Lawrence upės gilinimo, apie ką buvo daug kalbama spaudoje. Viskas ko galima tikėtis, tai daugiau taksų, nes visa vyriausybės atyda nukreipta į apsiginklavimą.

Darbo Progresyvė Partija išleido manifestą sąryšyje su rinkimais Ontarijoje. Ji šaukia darbo žmones prie vienybės, veikimo už taiką, darbus, namus; siūlo vienybę CCF.

DPP mobilizuojasi, kad A. A. MacLeod ir J. B. Salsberg vėl būtų išrinkti į parlamentą. Jie pasižymėjo kaip nuoširdūs darbo žmonių reikalų gynėjai. Ji prašo simpatikus paremti jų kampaniją finansiniai, nes jie yra darbo žmonės, darbo žmonių reikalų gynėjai ir nesitiki, kad kas kitas juos paremtų.

Saskatchewan Commonwealth, Saskatchewan provincijos CCF laikraštis, smarkiai kritikuoja amerikiečių politiką Korėjoje. Jis nurodo, kad iki šiol dar neišaiškinta, ko yra siekiama Korėjoje.

Laikraštis taipgi pastebi, kad pranešimai iš Korėjos, kurie labai cenzūruojami, vieną dieną sako, kad komunistai meluoja, kuomet kaltina Jungtines Tautas neutralumo sulaužyme, o kitą dieną prisipažįsta prie kelių nusizengimų.

Pradžioj buvę sakoma, kad JT kariuomenė eina policines pareigas ir nori tikrai išvaryti šiauriečius iš Pietų Korėjos, o dabar kalbama jau apie okupavimą visos Korėjos. O kas gali žinoti, kad nebus pasikėsinių ant Mandočūrijos?

Edward McGullough, istorijos dėstytojas Sir George Williams Kolegijoj Montreale, parašė laišką Ottawa, Citizens, kuriame jis kritikuoja NATO konferenciją.

Jis nurodo, kad NATO svarstė ne kaip taiką išlaikyti, kas buvo spaudoj skelbiama, bet kaip laimėti sekantį karą.

NATO konferencija Ottawoj, sako jis savo laiške, padalino pasaulį į dvi kempes

ir atidarė vartus į lenktynes apsiginklavime.

Dr. O. J. Firestone, Central Mortgage oficialas, aną dieną pareiškė, kad 500,000 šeimynų Kanadoje neturi tinkamo buto. Tą patvirtino ir Miss E. Duffy, vaikų pagalbos Hamiltone pareigūnė.

Esą reikalinga pastatyti apie 130,000 namų į metus, kad nugalėti butų krizę Kanadoje.

Stoka butų atsakomą už daugelio šeimų sugriuvimą, vaikų ištivirkimą ir daugelį kitų negerumų.

Kanados taikos partizanai ruošia taikos misiją Ottawon lapkričio 12 dieną. Bus pasiųsta delegacija, kuri išteiks peticiją.

Apskaičiuojama, kad bus arti 300,000 kanadiečių pasirašiusių po tą peticiją.

Kanados suomeniai šį rudenį apvaikščioja savo organizacijos 40 metų sukaktį. Jų or-

ganizacija vadinasi Finnish Organization of Canada. Tai kultūrinė suomių organizacija, panaši Lietuvių Literatūros Draugijai.

Suomeniai pasižymi sportu ir kitais kultūriniais užsiėmimais. Jie turi tvirtą spaudą.

Spalių mėn. 24 dieną įvyks savivaldybiniai rinkimai Winnipege. Progresyviai stato du kandidatus, M. J. Forkiną — į aldermanus ir J. Zukeną — į mokyklų tarybą.

Jie eina su obalsiu, kad žmonių reikalai būtų pastatyti pirma, negu militariniai.

Red Feather idėjo laikraščiuose skelbimą, kuriame yra sakoma, kad Montreale yra daug alkio atsitikimų. Organizacija paduoda keletą atsitikimų, kurie aiškiai rodo, kaip žmonės badauja. Viename atsitikime tėvas uždirbo vos \$32.00 į savaitę ir turi išmaitinti šeimą iš 10.

Progresyvus miesto valdybos narys H. Binder ragina, kad pienas būtų nupigintas, kas palengvintų šeimoms su mažais vaikais.

Kanadietis

Vancouveriečių Žinios

VANCOUVER, B. C. — Spalių mėn. 2 dieną sunkiai sužeidė draugą J. Chepukaitį. Jam bedirbant lentiūvėj sutrynė kairę koją. Iš darbo nuvežė ligoninėn, ten suteikė pirmą pagalbą ir nuvežė į namus. Mat, vis trūksta vietų ligoninėse, ypatingai darbininkams. Turtingoji klasė be jokių keblumų gauna vietas ligoninėse, kada tik nori, net ir su mažais susirgimais, per specialius daktarus.

Tiek turtuolio, tiek bedarbio ar darbininko šeima turi mokėti vienodus metinius mokesčius į valdišką ligos apdraudos fondą.

Taip liberalai ir konservatai deda visas pastangas, kad diskredituoti gerus sveikatos priežiūros ir gydymo įstatymus. Šios provincijos gyventojai didžiūma balsų nubalsavo, kad turėti valdišką apdraudą, dar 1936 metais. Ėmė daug protesto mitingų ir delegacijų, kad priverstų ponus parlamento narius įgyvendinti šį įstatymą. Jie galų gale sausio 1 dieną 1949 metais pradėjo tą tarimą vykdyti. Trylika metų praėjo nuo pravedimo įstatymo iki jis buvo pradėtas vykdyti.

Privačiuose pasikalbėjimuose liberalai tiesiog juokus daro iš paprastų žmonių: Girdi, "mes jums parodysimė, ką mažas truputis 'socialistinių sumanymų' kainuoja." Na, ir rodo. Uždėjo 3% taksų ant visų parduodamų prekių, 25% ant šokių ir kino, o kad nubaidyti nuo bile socialės apsaugos įstatymų,

tai dar kiekvienai šeimai uždėjo po \$45.00 tiesioginių metinių mokesčių, dar ir su pabaudomis, jei nesumoki laiku. Suaugę šeimos nariai moka už save atskirai po \$33. Tuo dar nesibaigia: susirgus, jei laimė, suteiks lovą ligoninėj, bet už dešimtį dienų turėsi pats sumokėti iš kalno.

Ir taip kapitalo tarnai mano sulaikyti žmonių linkimą į socializmą. Bet labai apsilvils. Jau yra pavyzdžių. Netoli nuo provincijos sostinės buvo rinkimas vieno parlamento nario vieton mirusio liberalo. Na, ir ką gi, žmonės išrinko 25 metų amžiaus vyrą tinkuotoją, CCF kandidatą, kuris bent žodžiais, sakėsi dirbsias, kad pakeisti išnaudojimo tvarką socialistine.

Prie progos linkiu draugui Chepukaitiui greitai pasveikti ir būti užtikrintam, kad netoli tas laikas, kada darbo žmonių engėjai bus išmokinti darbo, naudingo žmonijai.

A. G.

Sužeidė Lietuvį

NIAGARA FALLS. — Spalių 14 dieną prie H.E.C. darbų sužeidė lietuvį Antaną Usą. Medis pagavo kairią koją žemiau kelio ir perlaužė dviejose vietose.

Dabar draugas Usas guli kompanijos ligoninėj Niagara Falls, Ont.

B. Zukauskas

H. E. Walker, vienas iš Texas gyventojų, atrodo, niekad neturės gazolino trūkumo. Jis atrado jį savo skelpe. Čia jis

matomas jį leidžiant į kibirą. Jis įsitaisė krana sienoje, iš kurio leidžia gazoliną į kibirą, kaip vandenį.

Lietuviškos Muzikos Koncertai Užkaukazėje

Užvakar į Vilnių iš gastrolių po Užkauzė sugrįžo Lietuvos TSR Valstybinės filharmonijos choras, kuris surošė apie 30 koncertų. Choras su koncertais viešėjo Tbilisi, Baku, Erevanėje, Soči, Suchumi, Piatigorsko, Ezentukio ir kituose miestuose. Choro koncertuose dalyvavo Stalinių premijų laureatai J. Petraškevičiūtė ir J. Stasiūnas. Simfoninių koncertų metu drauge su vietos simfoniniais orkestrais buvo atlikti Stalinių premijų laureatų J. Tallat-Kelpšos, B. Dvariono ir S. Vainiūno kūriniai.

Koncertai susilaukė didelio pasisekimo. (Tiesa)

GALIMA UZSISAKYTI

Gautų iš Tarybų Lietuvos Šių Leidinių:

PO GIMTUOJU DANGUM

Brošiūra vaizdžiai aptarianti ir paveikslais pavaizduojanti Tarybų Lietuvos gyvenimą ir ten sugrįžusių įsikūrimą. 80 puslapių. Kaina 35 centai. Platintojams, užsiskantiems šešias ar daugiau, skaitome po 25 centus.

Nedidelis kiekis tik ką gautos knygos

Tarybų Lietuvos Socialistinės Respublikos Dešimtmetis

Parašė: A. Sniečkus, M. Gedvilas ir J. Paleckis

Tai puiki apžvalga Tarybų Lietuvos gyvenimo minint dešimtmetį. Turtinga faktais iš įvairių gyvenimo ir kūrybos sričių. Knyga gražiu audeklo kietu viršeliu, 116 puslapių. Kaina 80 centų.

Perkant abi kartu — \$1.00.

TARYBŲ LIETUVA 1940-1950

ALBUMAS

Išleistas praėjusiais metais, minint Tarybų Lietuvos Dešimtmetį. Jame telpa apie 500 paveikslų iš Tarybų Lietuvos gyvenimo, kovų ir kūrybos sričių. Formatas 13½ x 19 colių. Gražiai meniškai sutvarkytas. Audeklu dengtas storas, minkštas, gražus viršelis. Puikus istorinis leidinys. Kaina \$5.00. Prisiuntus mokesį su užsakymu, persiuntimą mes apmokėsime. Skubėkite užsisakyti, nes jau tik keliolika belikę.

Užsakymus prašome siųsti LIAUDIEN BALSŲ vardu. P. O. Sta. C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

TARYBŲ LIETUVOJ

Pas Liaudies Juostų Audėja

Jau dvidešimt penkerius metus audžia lietuviškas liaudies juostas Vilniaus Valstybinio universiteto dėstytoja E. Samaniūtė.

Per tuos metus audėja išaudė daugiau kaip 400 juostų. Gražiausia ir plačiausia juosta, skirta didžiajam tarybinių tautų vadui ir mokytojui J. V. Stalinui, jo septyniadešimtųjų metų sukaktuvėms, buvo 17,5 cm pločio. Audžiamų juostų siauriausioji tuči tik 0,9 cm.

Savo pasiekimu per 25-rius darbo metus E. Samaniūtė laiko išaustas tris šimtarštes juostas ir paskutiniu metu kaip tik užbaigtą šimta juostų. Šimta juostis susideda iš šimto nedidelių juostelių, kurių kiekviena yra įvairios, skirtingos spalvos ir raštų.

Įvairiaspalvis gėlių žydėjimas, senojo Vilniaus gamtovaizdžiai teikia audėjai vis naujus ir naujus atspalvius juostoms, ornamentams.

Ižymiųjų tarybinės valstybės veikėjų vardai yra išausti lietuviškų liaudies ornamentų fone. Jos juostose yra įrašyti mūsų rašytojų Juliaus Janonio, Salomėjos Nėries, Petro Cvirkos, A. Vienuolio ir kitų vardai.

Nemaža audėjos E. Samaniūtės juostų yra eksponuojama Tarybų Sąjungos muziejuose. Maskvos revoliucijos muziejuje eksponuojama nuo lietuvių tautos skirta dovana — juosta didžiajam Stalinui. Leningrado Etnografijos muziejuje yra juosta su lietuviškais liaudies raštais ir įrašu rusų kalba.

Keletas juostų eksponuo-

Teatrai Pradėjo Sezona

Stalininės premijos laureato Korneičuko pjesė "Putinių giraitė" Lietuvos TSR dramos teatras pradėjo naują sezoną.

Šiame sezone žiūrovai pamatys eilę naujų pastatymų. Didžiojo Spalio garbei teatro kolektyvas pastatys ir parodys scenoje Stalininės premijos laureato V. Višnevskio pjesę "Nepamirštieji 1919-ieji". Bus rodoma naujai perredaguota Stalininės premijos laureato A. Gudaičio - Guzevičiaus pjesė "Kalvio Ignoto teisybė". Naujojo sezono premjerų tarpe bus Kalderono komedija "Su meile nejuokaujama" ir kt.

Poryt antradienį, J. Karnavičiaus opera "Gražina" pradės naują sezoną Operos ir baletu teatras.

Leningrado valstybinio teatro gastrolėms Vilniuje pasibaigus, naują sezoną pradės Vilniaus rusų dramos teatras.

(ELTA)

jama sostinės dailės ir lietuvių literatūros instituto muziejuose. Pastarajame yra audėjos juosta, kuri buvo eksponuota lietuviškos knygos parodoje 1948 metais, vykstant lietuvių literatūros dekadai Maskvoje. Įvairiose kitose broliškose respublikose — Ukrainoje, Baltarusijoje, Latvijoje yra daugiau kaip dešimt juostų. Kinijos liaudies respublikos įsikūrimo proga nuo Lietuvos TSR buvo padovanota E. Samaniūtės išausta juosta su liaudies ornamentais ir įrašu — Tarybų Lietuva.

Paskutiniu metu audėja baigia dviejų plačių — "Pravdos" 40 metų jubiliejinės ir Maksimo Gorkio — juostų projektus. Ji taip pat

Su Tvirtu Pasiryžimu ir Vieninga Valia

Kiekvienas tarybinės liaudies darbo laimėjimas yra skirtas kovai už greitesnę komunizmo pergalę mūsų šalyje. Komunizmas ir taika — tai žodžiai, giliai įaugę tarybinio žmogaus širdyje. Kovodami už naujus pasiekimus visuose komunizmo statybos baruose, tvirtai žinome, kad mes kovojame už taiką — kilnųjį viso pasaulio pažangiųjų žmonių reikalą. Kasdien kylančiame, vis platesnes pažangiųjų žmonių mases apimančiame judėjime už taiką, didžiulis vaidmuo tenka kampanijai parašam rinkti po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimusi dėl Taikos Pakto sudarymo tarp penkių didžiųjų valstybių. Tarybiniai žmonės su džiaugsmu sutinka Tarybinio Taikos gynimo komiteto plenumo rezoliuciją dėl parašų rinkimo po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimusi. Milijonai įvairiausių užsiėmimų, pažūrų ir tautybių bei rasijų žmonių su tvirtu įsitikinimu, kad taika nugalės karą, pasirašo po Kreipimusi. Visų šalių pažangieji meno veikėjai, savo kūryba prisidėdami prie taikos reikalo stiprinimo, yra aktyvūs kovotojai už taikos reikalo pergalę.

Buržuazinis menas tarnauja imperialistiniams karo kurstytojams, jų melagingiems šmeižtams ir propagandai prieš Tarybų Sąjungą. Tačiau jų skelbiama netiesa neranda pritarimo plačiojose liaudies masėse, kurioms myli ir vertina pažangiųjų meną, išreiškiantį tikruosius darbo žmonių siekimus, pasiryžimą kovoti prieš agresyviuosius imperialistų tikslus. Su didele meile ir pasitikėjimu žiūri viso pasaulio darbo žmonės į tarybinį meną — priešakinį, pažangiausią me-

ruošia spaudai didelį lietuviškų juostų raštų rinkinį — albumą.

Savo darbo juostomis E. Samaniūtė išreiškia gilią lietuvių tautos padėką bolševikų partijai, įneša ir savo indėlį į lietuvišką tarybinę kultūrą.

Br. Raguotis

Nauja Technika Gamykloje

RADVILIŠKIS. — Radviliškio automašinių - traktorių remonto gamyklos montuotojų brigada, kuriai vadovauja mechanikas Uckevičius, baigė montuoti naujus įrengimus.

Šiais metais gamykloje sumontuota dešimtys staklių, hidraulinių presų ir kitų įrengimų, gautų iš Maskvos, Leningrado, Uralo, Ukrainos ir kitų miestų bei respublikų.

Šiomis dienomis įmonė gavo naują siuntą metalo apdirbimo staklių.

(Tiesa)

na pasulyje. Tai įrodė neseniai Berlyne įvykęs Pasaulinis jaunimo ir studentų festivalis, kuriame tarybinio meno atstovai pademonstravo geriausius mūsų meno savybes, teisėtai pelnę visuotinį pripažinimą ir aukštą įvertinimą. Klestintis, nuolat praturtėjantis naujais vertingais kūrybiniais laimėjimais, tarybinis menas yra didi jėga kovoje prieš naujo karo grėsmę, už šviesią ir laimingą ateitį.

Tarybų Lietuva, būdama broliškoje Tarybų Sąjungos tautų šeimoje, šiandien žengia kūrybingą, taikaus darbo keliu. Plačiai ir galingai vystosi lietuviškas tarybinis menas. Vien teatro srityje pasiekti laimėjimai rodo, kokios didžiulės perspektyvos lietuvių tautai atsivėrė tarybinės santvarkos metu. Pastaruoju metu eilė teatro darbuotojų buvo apdovanoti Stalininėmis premijomis, kuriuos yra aukščiausias mūsų darbo įvertinimas, ryškus mūsų kūrybinių pasiekimų įrodymas. Kartu su visa tarybine liudimi tarybinio lietuviškojo teatro darbuotojai savo energiją ir pasiryžimą skiria taikos reikalui. Tvirtą valią ir tikėjimą didžiojo Stalino vadovaujami ková už taiką mes įrodysime savo vieningu pritarimu aPasaulinės Taikos Tarybos Kreipimusi dėl Taikos Pakto sudarymo tarp penkių didžiųjų valstybių.

R. Siparis

Valstybinio operos ir baletu teatro solistas, Stalininės premijos laureatas

Naujos Universiteto Salės

Čiurlionio gatvėje išdėstyta eilė universiteto rūmų — gamtos mokslų ir medicinos

Visos Jėgos Taikos Reikalui

Didžiulis politinis pakilimas, kurį sukėlė Tarybinio Taikos gynimo komiteto plenumo nutarimas, viešpataujantis šiomis dienomis Lietuvos TSR Valstybinio operos ir baletu teatro kolektyve.

Rugsėjo 4 d. teatro kolektyvas susirinko tam, kad prijungtų savo balsą prie balsų milijonų geros valios žmonių, ginančių taikos reikalą visame pasaulyje.

Bendrą susirinkimą, skirtą Tarybinio Taikos gynimo komiteto plenumo rezoliucijai apsvarstyti, atidarė teatro vietinio komiteto pirmininkas choro artistas K. Šelkevičius. Jis žodį suteikė teatro partinės organizacijos sekretoriui drg. J. Juodžiui.

Drg. Juodis papasakojo apie visame pasaulyje besiplečiantį taikos šalininkų judėjimą, apie didžiosios ir galingosios Tarybų Sąjungos avangardinį vaidmenį kovoje už taiką, apie Tarybinio Taikos gynimo komiteto plenumo darbą. Drg. Juodžio, paskelbusio sveikinimo šūki taikos vėliavininko didžiojo darbo žmonių vado draugo Josifo Visarionovičiaus Stalino garbei, baigiamuosius žodžius susirinkusieji sutiko audringa ovacija. Visi atsistoja. Ilgai girdėti karšti, iš širdies gilumos einantieji plūjimai draugo Stalino garbei.

Žodžio paprašo Lietuvos TSR nusipelnusių artistė A. Staškevičiūtė. Jaudinančiai skamba jos žodžiai:

— Metai iš metų, — sako ji, — kyla lietuvių tautos gerovė, auga kultūra. Lietuvių tauta, kaip ir visos Tarybų Sąjungos tautos, dirba taikų kūrybinį darbą. Mūsų širdys yra kupinos džiaugsmo, kai mes matome, kaip su broliškųjų respublikų pagalba atkuriami ir darosi vis gražesni Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos miestai ir kaimai. Imperialistai kėsina si į laimę žmonių, dirbančių taikų darbą. Tačiau laisvę mylinčios tautos nenori būti Uolstrito vergais. Savo parašais po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimusi mes pasakysime "ne!"

Pasididžiavimu savo tarybine Tėvyne, kuri vadovauja stiprėjančiai galingai taikos stovyklai, pasiryžimu padaryti visa, kad būtų apginta taika, reikalinga tarybiniam

fakultetai, bendrabučiai ir t.t. Šiuo metu čia įrengiamos dvi didelės salės — aktų ir sporto. Aktų salė galės sutalpinti daugiau kaip 500 žmonių. Visai naujai įrengiama sporto salė — didžiausia Vilniuje. Joje bus galima rengti teniso, krepšinio ir kitų sportinių žaidimų varžbas — tiek vietinio, tiek ir respublikinio bei sąjunginio masto. Ligi šiol Vilniuje tokios sporto salės dar nebuvo.

žmonėms komunizmui pastatyti, buvo persisunkę patriotiniai jaunos balerinos komjaunuolės N. Makarovos, vyriausiojo baletmeisterio V. Grivicko, orkestro artisto J. Urvelio, teatro direktoriaus A. Lukaševskio pasisakymai.

Tribūnoje — Lietuvos TSR nusipelnęs artistas J. Mažeika. Jis siūlo išrinkti teatro kolektyvo delegatą į įvykstančią Respublikinę taikos šalininkų konferenciją Stalininės premijos laureatą, TSRS liaudies artistą K. Petrauską. Jis apibūdina K. Petrauską, kaip populiariausią, liaudies mylimą aktorį, vieną operos teatro Lietuvoje įkūrėjų, 40 savo gyvenimo metų paskyrusį darbui scenoje.

Susirinkusieji vieningai išrenka K. Petrauską delegatu į Lietuvos Respublikinę taikos šalininkų konferenciją.

Orkestro artistui K. Sakalauskiui pasiūlius, bendras susirinkimas išrenka teatro solistą A. Lietuvniką, Pasaulinio jaunimo ir studentų festivalio Berlyne dalyvį, nariu į rajoninę komisiją Tarybiniam Taikos gynimo komitetui padėti.

Susirinkimas taip pat išrinko vietinę komisiją Tarybiniam Taikos gynimo komitetui padėti iš 12 žmonių.

(ELTA)

Pirmas Vaikų Žaidynių Miestelis

Šiandien Vilniuje, Jaunimo parke, įvyksta pirmojo respublikoje vaikų žaidynių miestelio atidarymas.

Miestelis buvo įrengtas miesto vadovaujančių organizacijų iniciatyva. Įvairius sportinius bei žaidimų prietaisus, įrengimus, pastatus bei kitą miestelio inventorių pateikė eilė miesto įmonių — "Elfa", "Beržas", "Dailės" kombinatas ir kitos.

Ikimokyklinio ir jaunėniojo mokyklinio amžiaus vaikų čia laukia gausūs žaidimai bei kitos pramogos. Įvairius savo įrengimais yra sportinis sektorius. Čia galima rasti figūrinius laiptus, gigantiškuosius žingsnius, laipiojimo sienes ir kitus prietaisus jėgai, vikrumui, lygsvarai lavinti. Pastatytas pasakų namelis ir pasakų stendai, įrengtos supuoklės. Įdomūs yra žaidimai, ugdanantieji sportinius įgūdžius: besisukantieji žirgai, taiklumo kalvelės ir t.t. Visa tai dailiai apipavidalinta mėgiamųjų pasakų motyvais.

Įrengta estrada vaikų chorams. Artimiausiu laiku pradės darbą vaikų skaityklą ir vaikų radijo mazgas.

Vaikų miestelyje budės pedagogai ir žaidimų vadovai.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusė metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusė metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

SMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: PLaza 4358

VISIEMS DIRBANT DAUG LENGVIAU

Neužilgo prasidės metinė Liaudies Balso darbų metų — vėjus. Tai bus labai svarbi Kanados lietuvių darbų metų. Bus reikalinga padirbėti keletą savaičių, kad užtikrinti lietuvių darbo žmonių laikraščio gyvavimą ateinančiais metais, kurie bus jau dvidešimti metai, kaip laikraštis eina. Tad nesistebėkit, kad laikas nuo laiko kalbama laikraščio vėjus reikalu.

Šiuo sykiu norisi atsikreipti į skaitytojus prašant talcos. Mūsų akimis žiūrint, mažutis prašymas, bet gana svarbus. Mes, tuoj pasakysime, ko yra pageidaujama iš visų skaitytojų. Ir mes tikimės, kad skaitytojai suprasite tą reikalą ir kooperuosite.

Nors Liaudies Balsas negali girtis, kad jį skaito dešimtys tūkstančių skaitytojų, tačiau jį skaito tūkstančiai lietuvių. Ir kiekvienai metai jų prenumerata turi būti atnaujinta. Tai didžiulis darbas. Tiesa, daugelis patys atsinaujina ir net be paraginimo, bet pas daugelį išgyveno įprotis laukti vėjininkų. Jie mielai laukia jų, bet laukia kol jie ateis. Labai malonu atsilankyti pas draugiškus Liaudies Balso skaitytojus. Vėjininkai ne kartą sakė, kad jie labai gražiai sutinkami. Bet kiek laiko reikia aplankyti didžiumą skaitytojų?

Liaudies Balso vėjininkais dažnai būna tie žmonės, kurie aktyviai dalyvauja įvairiose lietuvių organizacijų darbuose. Dėl to jie arba turi sumažinti veikimą organizacijose arba dvigubai dirbti. Bet tas dar ne viskas. Jie darbo nebijo. Mes visi įsitikinome, kad daugelis Kanados lietuvių dirba per daugelį metų ir dar vis nepavargsta. Jie sako, kad jiems malonu pasidarbuoti savo tautiečių labui. Bet reikia neužmiršti, kad tuo metu, kada jie lanko senus prenumeratorius, galėtų aplankyti tuos, kurie dar neskaito, pakalbinti juos užsakyti Liaudies Balsą. Atminkite, kad didžiuma Liaudies Balso skaitytojų užsiprenumeravo per vėjininkus. Šiandien jie dėkingi jiems už tokią pagalbą. Mes visi esame dėkingi tiems, kurie padėjo mums paskirti tiesos ir šviesos keliu.

Taigi, jūs, seni skaitytojai, patys atsinaujindami prenumeratas, galite palengvinti darbą vėjininkams, sutaupti jiems daug laiko aplankymui tų, kurie dar neskaito, ir tokiu būdu, prisidėti prie vėjus darbo, prie Liaudies Balso šeimoms padidinimo. Mums atrodo, kad darbas nedidelis. Be to, atsinaujinant pačiam, galima visuomet pažymėti, kuriam vėjininkui punktus priskaityti. Kiti taip dar jau ilgas laikas.

Cia dar galima pažymėti, kad vėjininkai taip pat yra darbo žmonės. Jie turi atlikti darbą įmonėse, namuose ir vėjus reikalu rūpintis tikrai laisvu laiku. Kad ir kaž kaip malonu laukytis pas tautiečius, vistiek yra sunkus darbas, kuomet reikia aplankyti išties šimtus vienam asmeniui.

Šiuo mes kreipiamės į jus su prašymu padėti vėjininkams ir tokiu būdu prisidėti prie vėjus pravedimo, atsinaujinant savo prenumeratas patiems, nelaukiant vėjininkų. Darbas nedidelis, bet svarbus.

PATYS PRISIPAZISTA

Kazys Škirpa, buvęs Smetonos atstovu Berlyne, rašo NL, kaip jis darbuos dėl nacionalistų sukilimo Lietuvoje atsitikime karo. Jis dėjo pastangas, kad sukilimas eitų sklandžiai, sutartinai su nacių įsiveržimu. Iš jo aprašymo aiškiai matosi, kad naciai padėjo aprūpinti nacionalistus ginklais dar prieš nacių įsiveržimą.

O žmonės pyksta, kad kas pavadina juos nacių sėbrais. Kad naciai paskui mažai paisė jų, tai didelio skirtumo nesudaro. Tarnas visuomet tokį atpildą gauna, kada jis savo darbą atlieka.

Jie išnaujo nori pralieti Lietuvos žmonių kraują, padėdami agresoriams.

KAS NAUJO PASAULYJE

Irano klausimas dar neužsibaigė, o jau Egipto klausimas atsirado. Jis panaikino sutartį, pagal kurią britai laiko armiją Egipte ir valdo Sudaną.

Kuo Egipto klausimas baigsis, sunku pasakyti. Britai, francūzai ir amerikiečiai eina iš vieno ir veikiausiai bus sunku jiems spirtis. Bet kaip ten nebūtų, egiptiečiai jau nebebus nekalti avinėliai. Jie reikalaus laisvės ir nepriklausomybės.

Egiptas ne viskas. Dar daug tokių vietų, kur svetimos jėgos viešpatuoja.

Atrodo, kad sukilimas Argentinoje buvo suruoštas proamerikoniškų elementų, tokių, kaip La Prensa redaktorius, kurs dabar sėdi Čikagoje.

Ar jie bent kiek demokratiškesni, sunku pasakyti. Tiek tikrai aišku, kad jie neturėjo didelės paramos ir greitai pralaimėjo. Jie tik pasitarnavo peronistams. Jie dabar tikrai paspaus opozicionierius, nors iki rinkimų praeis.

Yra tokių, kurie teigia, kad pačių peronistų darbas, bet tam sunku tikėti. Kas gi norės kišti galvą į ugnį, kad ji suspirgėtų, vien tik dėl to, kad padėti Peronui ir jo sėbraams.

Argentinos liaudis nepatenkinta peronistais, bet matyti ji mažai palaiko ir jų opozicionierius.

Amerikiečiai baugina atominėmis bombomis ir vėl. Jie

sako, kad jie dabar jau turi taktikinių atominių bombų, kurias bus galima naudoti fronte. Strateginės bombos tinkančios tik miestams griauti.

Galimas daiktas, kad tikrai bauginimas korėjiečių, kad jie nusileistų. Matote, kalbama apie atnaujinimą derybų. Bet labai galimas diktas, kad amerikiečių militaristai galvoja apie panaudojimą atominių bombų.

Klausimas stovi, ką Jungtinės Tautos sakys? Juk jos dar nekalbėjo, ar naudoti atomines bombas.

J. Stalinas pasimatyme su reporteriu pareiškė, kad amerikiečiams ir kitiems nėra reikalo baugintis, kad Tarybų Sąjunga gamina ir išbando atomines bombas.

Tarybų Sąjunga, sakė jis, neketina naudoti jas nei prieš vieną šalį. Ji priversta organizuoti apsigynimą nuo imperialistų, kurie rengiasi užpulti.

Jis taipgi pažymėjo, kad Tarybų Sąjunga stovi už jų panaikinimą ir tarptautinę kontrolę, kad niekas negamintų.

Diskusijos tarp abiejų Vokietijos pusių dėl vienybės nuolatos gyvėja. Rytinė Vokietija daro dideles nuolaidas. Zinoma, vienybės priešai bando pašiepti, bet netoli jie nueina.

Didžiausia kliūtis vienybei atrodo yra Adenaueris. Jis reikalauja, kad apvienytai Vokietijai būtų atiduotos

visos teritorijos, kurias ji prarado per karą. Rytinė Vokietija sako, kad absurdas statyti tokius reikalavimus. Rytinė Vokietija sutinka su siūlymu praveisti rinkimus visoj Vokietijoje, tarptautinės komisijos priežiūroje.

Londono Times (įtakingas britų laikraštis) stato klausimą, ar Jungtinės Tautos žino, ko jos nori Korėjoje.

Militariniai žygiai esą visai nesusrisę su bent kokia politika.

Londone esą gauta žinių, kad Irakas taipgi noris peržiūrėti savo sutartį su Britanija. Nors šiuos žodžius rašant nėra tikrų žinių, bet galima tikėti, kad kas nors tokio yra.

Irakas jau seniau buvo užsiminęs apie sutarties peržiūrėjimą. Jis nepatenkintas ta sutartimi. Galimas dalykas, kad dabar, kada Iranas ir Egiptas sukilo prieš Britaniją, Irakas taipgi nutarė stoti į eilę.

Dorothy Thompson, konservatyvi žurnalistė, kuri plačiai rašo apie pasaulinius įvykius, skundžiasi, kad amerikiečių politika smunka. Ji mano, kad amerikiečiai netenka draugų po visą pasaulį.

Ji komentuoja Britanijos darbiečių suvažjavimą ir nurodo, kad Bevano teigimas, jog britai tanpa amerikiečių įrankiais, radęs platų pritirimą. Antiamerikoniškas sentimentas auga visur.

Ji sako, kad amerikiečiai duoda bilijonus dolerių kitoms šalims, bet gražon jie gauna nedraugiškumą. Pasimojimas remtis ginklu, sako ji, atstuma nuo Amerikos vis daugiau ir daugiau žmonių.

Ant kiek auga militarizmas, ant tiek puolanti simpatija amerikiečiams.

FBI suėmė daugelį asmenų už vogimą armijos reikmenų. Jie išvogė prekių už vieną milijoną dolerių.

Per paskutinius du mėnesius FBI suėmė 120 asmenų. Suimtųjų tarpe yra senų ir patikimų valstybės tarnautojų. FBI turi 1,025 bylas. Jos nuolatos auga.

Nuo pradžių karo Korėjoje, buvo nuteisti 386 asmenys. Jiems buvo priteista bendrai 769 metai kalėjimo. Vien liepos mėnesį buvo nuteisti 75 asmenys bendrai 151 metams kalėjimo.

Apkaltintas kyšių ėmimo James P. Finnegan, prezidento Trumano draugas.

Gimtas Krašte!

V. VALSIŪNIENE

O Lietuva, gimtas krašte,
Ir tu, padange jo gili, —
Mokėjai sielvartą panešti
Ir džiaugsmą tu suprast gali...

Tegu prasta gal kam atrodai,
Bet veltui šaukia jie mirties, —
Čionai atgyja rūmai, sodai,
Čia mūsų laimė suklestės...

Šalie, ar pūgoje, ar saulėj,
Kovoj, laimėjime, darbe
Gyva per amžius bus pasaulis
Tavųjų didvyrių garbė.

O tu, kurs ją paniekint drįsti,
Kuris į veidą jos juokėis,
Kokia šalis ar karalystė
Tau gimtą vieškelį pakeis?

Iškentęs toliuos nuo tėvynės
Aštrius gyvenimo žaibus,
Gal verksi, žemę apkabinęs,
Ir svetima ta žemė bus.

Mes be tavęs miestus prikėlėm,
Dirvas išarsim be tavęs,
Svečios šalies takai užžėlę
Tavęs giminėn neparves...

Pastabos

Vėl nauja bėda. Pravda pranešė, kad Tarybų Sąjunga pasirengusi atidaryti plačią prekybą su Tolimaisiais Rytai. Prekybinės sutartys su Kinija ir jos kaimynėmis apima šimtus milijonų dolerių vertės.

Maršalo Plano pasauliui tai nauja bėda — nauja Rusijos invazija.

Na, ir kaip gi ne! Kada imperialistai į Artimuosius ir Tolimuosius Rytus eina su ginklu, Tarybų Sąjunga su elektrine ir žemės ūkio mašinerija.

Kas tenai laimės, kas įgaus žmonių simpatiją — aiškiai suprantama.

Opozicinės partijos federacijoje parlamente energingai prabilo, reikalaujamos kainų kontrolės.

Prabilo ir torių lyderis Drew. Jis irgi išėjo su reikalavimais. Jam atrodo, kad valdžia turėtų visai panaikinti pakeltus 25% "sales" taksų. Būtų geriausia jeigu jokių taksų nebūtų, arba kad jos būtų kuo labiau sumažintos, tačiau tam reikalinga karinė politika pakeisti taikos politika, kam ponas Drew labiausiai priešingas.

Jo dabartiniai kaip ir visi kiti aiškiojimai yra tam kad pakenkus reikalavimams uždėti kainų kontrolę.

Ponų NL šaukia, kad Tarybų Sąjungoj padaryti atominių sprogimų bandymai "susprogdino paskutines taikos viltis".

Argi kada mūsų ponai troško taikos? Karas — buvo ir tebėra jų viltis.

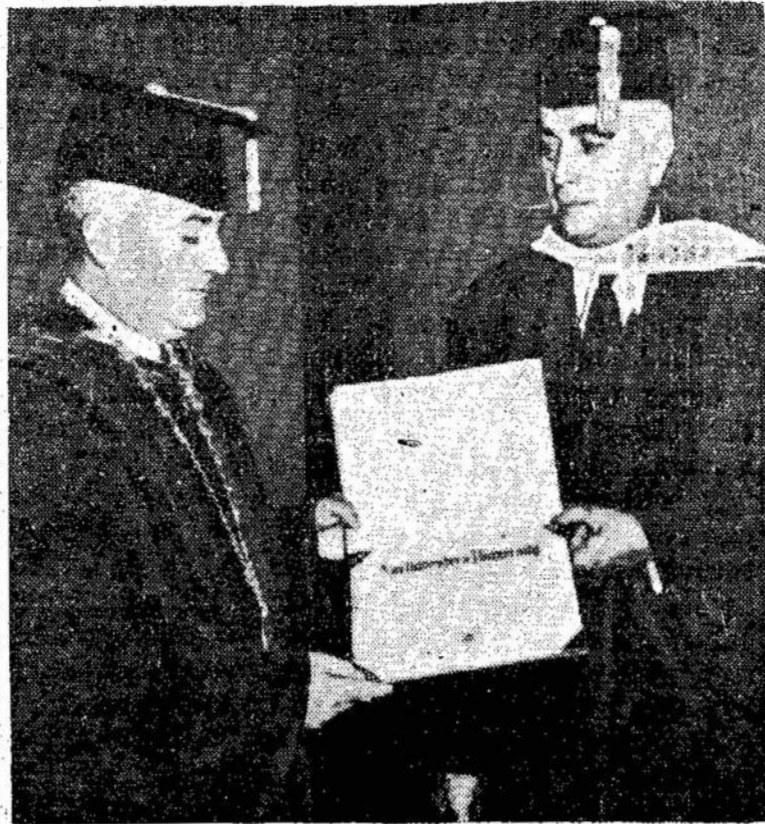
Atominių sprogimų bandymai atliekami Tarybų Sąjungoj ne taikos viltis susprogdina, bet ponų viltis susilaukti karo, kurio rezultate jie svajoja atgausią progą užsisėsti atgal ant Lietuvos liaudies sprando.

Kas liečia bendrą taikos reikalą, tai tie T. S. atominiai bandymai ją sustiprina, ne silpnina. Tais bandymais pakertama karo ruošėjų propaganda apie lengvą karo laimėjimą, na, ir žinoma, tuo sumažinamas karo pavojus.

Lietuvos "vaduotojai" kuo toliau, tuo labiau pjaunasi. Dabar VLIKas ir "diplomatiška" susikibo kaip varnos ant mėšlyno grobį radę. Tačiau ne koks jau tas grobis. Laidai bėgant jis vis mažėja, traukiasi. Ir todėl, — toliau ty rietenų pas juos bus dar daugiau.

Visados taip įvyksta vilkų ir varnų tarpe dėl paskutinio kąsnio.

Z. J.

J. Roscoe Miller, Northwestern universiteto prezidentas, įteikia Dr. Alberto Gainza Paz, La Prensa leidėjui, žurnalizmo daktaro garbės pažymėjimą už atsižymėjimą

kovoje už laisvę. La Prensa, kaip žinia, buvo vienas iš didžiausių laikraščių Argentinoje, kurį peronistai atėmė iš Dr. Paz. Jis dabar gyvena Amerikoje.

Ką Kiti Rašo

Griuvėsiai, Badas, Teroras

Paryžiaus buržuazinio laikraščio "Le Monde" korespondentas Robert Gullian neseniai lankėsi Pietų Korėjoje. Jo korespondencijos iš tos bado ir teroro šalies padarė nepaprasto įspūdžio visoj Francūzijoje, nes "Le Monde" yra labai plačiai skaitomas laikraštis.

R. Gullian sako, kad jei šiuo laiku Pietų Korėjoje įvyktų laisvi rinkimai, tai milžiniška pietiečių didžiuma pasisakytų prieš kruvinąjį Syngmano Rhee režimą.

Baisius vaizdus jis matė Pietų Korėjoje. Milijonai benamių badaujančių žmonių; epidemijos; visiškas ūkio pakrikimas. O virš to viso valdančiosios klikos teroras. "Tai policinė valstybė", sako Gullian, nepridengta net fygos lapu. Syngmano Rhee janičarai ir budeliai buvo pavertę Pietų Korėją tikra ašarų pakalne dar prieš karą. Korespondentas sako: "Šalį valdė visagalinti policija. Kalėjimai buvo prikimšti. Didžiuma kalinių buvo suarštuoti be jokio varanto. Kalinius baisiai kankino, kad išgavus iš jų prisipažinimą".

Korupcija, graftas, eilinių žmonių terorizavimas išpurto iki aukščiausio laipsnio.

Šiurpulingą įspūdį daro Gulliano pasakojimas apie karinio apmokymo centrus Fusan apylinkėse, karo pradžioje. Ten buvo sugrūsta šimtai tūkstančių naujokų. "Apie jokių apmokymą, ar kokį nors organizuotą planą nei kalbos nebuvo. Faktinai nebuvo nei ginklų, nei instruktorių. Naujokai badavo. Nuo bado ir šalčio naujokai

šalis būtų buvus apvienyta pirm negu prasidėjo karas. Komunizmas mums būtų buvęs daug geresnis, negu karas ir svetimųjų okupacija. Mums būtų daug geriau, jeigu mus "negintų".

Gullian toliau pabrėžia, kad Pietų Korėjoje vis labiau vystosi partizanų karas. Toms kovoms vadovauja ne šiauriečiai, bet pietiečiai.

Tai taip apibūdina žiauria, desperatišką Korėjos tikrovę korespondentas, kuris nei iš tolo nėra komunistas.

Tai matote, kokią "demokratiją" gina Amerika! — Vilnis.

Prieis Liepto Galą

Net liberatų "New Republic" užatakavo Budenzą. Net buvęs vidaus reikalų sekretorius Harold Ickes piktinasi tokiais nevalyvais sutvėrimais, kaip Budenz ir Bentley.

"Daily Compass'o" redaktorius kaltina Budenzą kreivą priesaiką. Senatorius Lehman reikalauja tyrinėjimo.

Net "New York Times'o" orakulas Arthur Krock susuko, kad raudonbaubiai eina per toli.

Kodėl ir palšieji liberalai pritrūko kantrybės? Mat, Budenzas apklepojo du Trumaninio valstybės departamento tarnautojus.

O kas nežino, kad byloje prieš komunistų lyderius, Foley Sq. teismabuty, tokie gailalai, kaip Budenzas, buvo vyriausio valdžios liudininkai. Jo ir kitų fantastiški šmeižtai buvo nuteisimo pagrindu.

Jei liberalai mato, kad Budenzas meluoja dabar, paškundindamas valdininkus, tai būdami logiški, jie turėtų pripažinti, kad tas tipas melavo ir pirmiau.

Aplinkybės ir faktai stumia Budenzą, Bentley ir kitus panašius tipus prie liepto galo. — L. Pruseika.

Atomo Bomba ir Tikrovė

Pradžią savaitę ir vėl iškilė "sensacija", — ją paleido pats prezidentas Trumanas, — jog, girdi, Tarybų Sąjungoje tapo eksploduota nauja atomo bomba.

Vakaro Smuikas

SALOMEJA NĖRIS

Skundžiasi smuikās — ašaros žydi.

Ilgesiu virpa valso aidai:

"Kai mylimasis namo palydi, širdis plasnėja, dega veidai."

Supasi žvaigždės plačioj padangėj,

Supasi lapai mėnesienoj.

Koks žiedas skečias jaunoj krūtinėj?

Koks aidas virpa tavo dainoj?

Mirtis — gyvybė, ašaros — džiaugsmas.

Visur šešėliai kloja takus.

Tik tavo dainos — mano pasaulis.

Tik tavo akys — mano dangus.

ŠYPSENOS

Jis Norėtų Iš Toli

Bokso Instruktorius (po pirmos pamokos): — Dabar, gal turite kokių klausimų?

Mokinys: — Taip. Ar tamsta duodi pamokas raštu?

Kiek Trūksta

Meškeriotojas išsinuomavo valtį ir išplaukė žuvauti. Po kiek laiko grįžo.

"Inkaro virvė pertrumpa, negalėjau pasiekti dugno," tarė meškeriotojas.

"Kiek trūksta?" paklausė valčių savininkas.

"Kad aš nepasiečiau dugno."

"Visgi galėjai žinoti, kaip toli dugnas buvo."

Kas Greičiausias

Būrys vyrų per arklių lenktynes, be abejonės, kalbėjo apie greitumą. Vienas pastatė klausimą, kas pralenks, į ką tuojaus vienas atsakė: "Pinigai".

"Ką tu turi mintyje taip sakydamas?" klausė kitas.

"Arkliai greitai bėga, bet pinigai, kuriuos aš atsinešiau, dar greičiau."

"Kaip tai?"

"Arkliai tik pradeda bėgti, o mano pinigai jau senai pabėgo iš kišenės," atsakė žmogelis, matydamas, kad jo arklys atsilieka.

Mes nežinome, ar tokia bomba ten buvo eksploduota ar ne, tačiau, jeigu ir buvo, tai, rodosi, kiekvienam turėtų būti suprantama tasai faktas: Tarybų Sąjunga jau seniai, dar 1947 metais, surado paslaptį, kaip užvaldyti atominę energiją. Jeigu ji gali pasidaryti vieną atominę bombą, tai gali ir dvi ir tris ir daugiau. Svarbu tai, kad mūsų krašto žmonės jau seniai žino, kad mes neturime atominėje srityje monopolio.

Taigi, jeigu ten ir buvo kas nors pastaruoju metu padaryta, tai mums jau neturėtų būti jokia sensacija; savos rūšies sensacija buvo 1949 metais, kai prezidentas Trumanas paskelbė, jog T. Sąjungoje buvo padaryta atominė eksplozija.

Tad kam ši "sensacija"? Kam šis didelis triukšmas?

Jis daromas vyriausiai tam, kad pagązdinti Amerikos visuomenę, kad paakstinti Kongresą paskirti juo didesnes pinigų sumas karo reikalams.

Kai kurie laikraštiniškai dargi spėja, kad ši "sensacija" buvo padaryta ir tam, kad mūsų karo vadovybė ruošiasi naudoti atominius ginklus Korėjos kare arba kare prieš Kiniją.

(Pabaiga ant 7 pusl.)

Vėžio Ligos Priežastys

Ypatingas dalykas su tuo vėžiu. Ir po šiai dienai dar daugelis vėžį tebeskaito kokia tai paslaptina liga. Net ir kalbėt apie vėžį taip stačiai nenori, nebent tik kur pašnabždomis. Daug kam atrodo, kad tai sarmata, jei kas nors šeimynoje turi vėžį. Yra net tokių, kurie nė girdėt nenori apie vėžį. Girdi, vėžys yra bjauri liga, — gėda apie ją ir kalbėt ir klausytis kitų kalbant. Ir dėl tokių priežasčių, atsiranda nemažai tokių, ką turi vėžį, bet drovisi apie tai pasiteirauti su gydytoju; bijo pasirodyti net ir saviškiams, ar timesnėms giminėms. Laukia, kenčia, dantelius sukandę, bijo operacijos, na — ir susilaukia galo... Jei ne tas kvailas slaptumas ir ne ta paika baimė, tai daugely atsitikimų vėžys būtų galima aptikti iš pat pradžių ir tuoj pasekmingai prašalinti.

Vis ta nežinystė. Jei daugiau būtų kalbama, svarstoma apie vėžį, greičiau vėžio nuotikiai išeitų aikštėn. Jei tau pasirodė kas tokio nepaprasto su kokiuo guzeliu ar plyšeliu ar opa, tuoj smuk pas gydytoją pasirodyt. Jei vėžys, — tai pat pradžioj nesunku jis išnaikinti. Jei tau atsirado kokia nuožiūra, tai ilgai nelauk be reikalo. Nes, laukdamas, gali ligą užleisti pertoli, ir tada jau blogi popieriai.

Iš ko gi vėžys atsiranda? Kokios gi vėžio priežastys? Vėžys — tai ne šiltinė, ne drugys, ne plaučių uždegimas. Šios pastarosios ligos paėina nuo tam tikrų bakterijų. Jos yra limamos, apkrečiamos ligos. O vėžys — nei limama, nei apkrečiama liga. Vėžio liga tiesioginiai nuo lignonio neapsikrėsi.

Vėžys taip gi nėra paveldėjimo liga. Tėvai, sirgdami vėžio liga arba vėliau kada gavę vėžį, pagimdo sveikus vaikus, kurie vėžiu gali niekad nesirgti. Arba vėl — kartais visai sveikiems tėvams užgimsta vėžiuotas vaikas. Vis dėlto yra truputis nuožiūros, kad kai kuriose šeimynose gali būti kiek ir paveldėjimo arba bent palinkimo greičiau vėžį gauti.

Tilose šeimynose pasitaiko vėžio nuotikių kur kas daugiau, negu taip sau, bendrai imant. Tūlos vėžio rūšys parodo žymesnio palinkimo skleistis paveldėjimo keliais; bet tokių atsitikimų vis gi esti nedaug. Dažniausia vėžiai neparodo jokių paveldėjimo ženklų.

Kokia yra tikroji vėžio priežastis, mokslas dar nesugebėjo nustatyti. Tačiau yra žinoma keletas bendrų veiksnių, kurie sudaro palinkimo vėžiui atsirasti. Visų svarbiausias tokios rūšies veiksnys yra erziniimas, dažnai pakartojimas. chroniškas erziniimas. Erziniimo priemonėmis galima padaryti vėžį ir dirbtinai, vartojant tam tikslui tyriamuosius gyvūnėlius laboratorijose. Jei kralikui dažnai ausį patrinti derva (smala), tai jam ant tos ausies užauga vėžys. Arba žiurkei odą patepti derva, tai toj vietoj atsiranda odos vėžys.

Netik gyvuliui, bet ir žmogui vėžį padaro tokie erziniemiej chemikalai, kaip derva, aliejus (nafta), gazolinas, benzinas, parafinas, oūmai, tabokos dūmai ir t. p.

Su gyvūnėliais visokių vėžio tyrinėjimų vis tebedaroma laboratorijose. Sakysim, žiurkei ar pelei pataitei dirbtinai padaroma tešmenėlio (krūties) vėžys. Jei užrišti pienui nubėgti latakėlius, užveržiant kurį spenelį, tai pasidaro tešmens vėžys. Žiurkėms galima padaryti vėžį net ir viduriuose, skilvyje. Jei joms duosi est tarakonų (bambatierių), aprkrestų vidurių parazitais, tai nuo to tokioms žiurkėms išsivysto skilvio vėžys. Kai tarpe gyvūnėlių, tai galima vėžį ir nuo vieno perduoti kitam. Vėžiuotai žiurkei nukrapšto vėžio dalelę ir įsodina į sveikos žiurkės kūną, ir toj vietoj vėžys prigyja ir plėtojasi tolyn.

Kai su žmonėmis, tai irgi yra tikrai nustatyta, jog paprasti, dažnai pakartojami erziniimai pagamina pamatą vėžiui atsirasti. Ne kiekvienas erziniimas ir ne kiekviename vietoje būtina turi vėžį padaryti, bet vis dėlto atsitikimų yra daug. Sakysim, ant

lūpos užauga vėžys daugiau, su tabokiu. Ir kuone visuomet toks vėžys esti ant apatinės lūpos. Nuolatinis papiroso, cigaro arba pypkės (liulkos) cibuko erziniimas sujaušina ir pažeidžia toje lūpos vietoje plėvelę. Erzina ir rūkomasis daiktas. (papirosas, pypkė ir t. p.), erzina ir dūmai, karštis.

Lūpos vėžys visų dažniausiai užaugdavo tabokiams vyrams. Moterys tokio vėžio kaip ir neturėdavo. Tačiau pastaraisiais laikais moterys sugadino savo gražų rekordą. Išleidus ir joms rūkyti, dažnai pralenkiant net ir vyrus, gamta nubaudžia už tai ir jas. Ir moterų tarpe jau dažniau pasitaiko lūpos vėžio nuotikių.

Iš pirmo ant lūpų pasidaro pabalusi dėmelė, baltokas šlakelis, arba lyg kokia karpelė ar plyšelis. Tokia žaizdelė neišnyksta, bet po truputį eina stovyn, didyn, ir galų gale pavirsta vėžiu.

Panašiai atsiranda vėžys ir ant liežuvio arba šiaip burnoj. Čia dažniausia erziniimą sudaro koks aplūžęs dantys arba netikusiai įdėti dirbtiniai dantys, „tiltai“ ar dentūra. Nebūtina, kad tau dantys būtų nulūžę. Jei tik kuris dantys nestovi gražiai eilėje, bet karkso kiek išsišovęs, tai jis erzina burnos arba liežuvio plėves. Ir nuo tokių erziniimo ilgainiui išsivysto ir vėžys.

Ant gimtūvės kakliuko atsiranda vėžys nuo pažeidimų, įplyšimų, įdegimų arba ir apskrėtimų laike gimdymo. Pažeidimų ir erziniimų nemažai esti ir krūtyse, ir tai sudaro pamatą kartais ir vėžiui atsirasti. Net ir viduriuose — skilvyje, stemplėj, žarnose esti visokių erziniimų, kurie ilgainiui sukelia ir vėžį.

Vadinasi, pakartojamas erziniimas yra svarbus vėžiui atsirasti veiksnys. Be to, žinoma, reikšmės turi ir pati kūno medžiagos rūšis. Kieno dus, audiniai gerai išsivystę; kas vartoja gamtinį, nesugadintą maistą, pasiilsi nuosakiai ir darbuojasi nuosakiai, — tokiam netaip lengvai atsiranda kad ir vėžys. Kūno narveliai, celės — kūno „plytelės“ esti tada sveikesnės, atsparesnės ir netaip greitai dūžta, netaip greitai genda. Lengviau jos atlaiko kad ir kokį erziniimą.

Vėžio Išsivystimas

Vėžių užėsi visoj organizacijoj, kaip gyvulių, taip ir augalų tarpe. Gyvuliai, žuvys, paukščiai taip, kaip ir žmonės, susergera vėžio liga. Augalų vėžiai, savo sudėtimi ir paėjimu, turi panašumo gyvūnų vėžiams.

Vėžiai buvo žinomi jau ir gilioj senovėj. Senovės palaikų tyrinėjimas (paleontologija) mums tai nekarta parodė. Egipto iškasenos, mušijos kai kada pasitaiko su

vėžio pažymiais. Apie vėžį užėiname žinių graikų, persų, babilonų ir egiptiečių senovės raštuose. Patys seniausi Indijos raštai ir gi vietomis mini vėžį. Be abejojimo, vėžių būdavo ir tarpe kitų, pačių pirmųjų gilios senovės tautų.

Vadinasi, ir seniau žmonės sirgdavo vėžiu, bet netaip dažnai, kaip dabar. Dabar visos žmonių rasės, visos padermės žino vėžį. Vis dėlto ir dabar patys civilizuočiai žmonės kur kas daugiau turi vėžio ligų, nekaip laukiniai ar puslaukiniai mūsų broliai.

Vėžys yra jau pagyvenusių žmonių liga. Bet joks amžius nėra liuosas nuo tos ligos. Yra tam tikros vėžių rūšys, kurias gauna ir kūdikiai ir vaikai. Nemažai ir senelių užbaigia savo dienas pirma laiko, kai juos užklumpa vėžio liga.

Galimybė gauti vėžį po truputį eina didyn, žmogui bręstant ir einant senyn, kuomet kūno medžiaga eina prastyn.

Bendrai imant, daugiau moterų serga vėžiu, negu vyrų. Taip yra dėlto, kad dau-

gokai moterų gauna vėžį krūtyse ir lyties organuose.

Vėžys, galima sakyti, yra civilizacijos liga. Pasauliui civilizuočiau, dažniau pasitaiko ir vėžys. Dar netaip senai, gal koks desėtkas metų, vėžys, kaip mirčių priežastis, stovėjo ketvirtoj vietoj. O dabar vėžys pašoko net antrojoj vieton. Pirmą vietą užima širdies ligos: jos daugiausia žmonių numarina. Bet vėžys drąsiai lenktyniuoja su širdies ligomis. Beje, šių abiejų rūšių ligos yra civilizacijos ligos. Kaip vėžio, taip širdies ir kraujagyslių ligos, inkstų įdegimai, vidurių opos, apendiko įdegimai — vis eina daugyn, tarpe civilizuočių tautų.

Mirtingumas nuo vėžio pastaraisiais metais nuolat lipa viršun. Mirčių skaičius nuo vėžio kas metai auga dviem nuosimčiai.

Nuo vėžio daug miršta, bet dar daugiau tebesergera šita liga. Galima sakyti, vėžiu sergančių yra tris kartus tiek, kiek jų nuo vėžio numiršta.

Dr. J. J. Kaškaučius
(Iš „Saugokitės Vėžio“)

Niekas Savaimė Neįvyksta

Rašo J. PAUKŠTIS

Dažnai tenka girdėti darbininkus skundžiantis visokiais negerumais. Girdi, nėra tvarkos dirbtuvėj, nėra tvarkos unioj, prastai veikia ta ar kita organizacija ir t.t. Labai dažnai visa kaltė verčiama ant vadovaujančių asmenų. Bet ar visuomet taip yra?

Be abejonės, trūkumų yra visur, neišskiriant vadovybės. Bet tik tai skundais tų trūkumų niekas nepašalins. Kažin, ar nėra kaltininkų kur nors kitur? Pasidairykime.

Pavyzdžiui, nariai skundžiasi, kad prastai veikia unija, nėra tvarkos dirbtuvėse. Bet kiek atydos nariai kreipia į unijos reikalus? Keli iš narių lankosi į susirinkimus? Gyvenime yra patirta, kad labai maža dalis unijos narių lankosi į susirinkimus.

Tą patį galima pasakyti ir apie kitas organizacijas. Pavyzdžiui, apie pašalines draugijas, apie kultūrinės organizacijas. Labai maža dalis narių randa reikalą lankytis susirinkimuose. Dar mažiau narių prisideda prie veikimo.

Ateina laikas rinkti valdybą, komisijas. Vienas siūlo tą, kitas tą, trečias tą. Sekretorius prirašo pilną lapą pavardžių, bet kada atsiklausia, ar sutinka kandidatuoti, beveik visi atsisako.

Reikalauti iš tų, kurie apsiima, kad jie viską gerai atliktų, visai nesunku. Bet kaip jie atliks, kuomet nariai nepadedą? Visai kitaip būtų, jeigu didžiuma narių aktyviai

dalyvautų organizacijos veikime.

Visi, pavyzdžiui, pašalpinės organizacijos nariai nori, kad būtų mažesni mokesčiai, didesnė pašalpa. Bet kaip tą gauti? Vienintelis būdas tam pasiekti, tai budavoti organizaciją. O kiek narių prisideda? Paskelbia vaju, ragina veikti, bet retas kuris iš narių prisimena, kad dabar laikas pakalbinti pažįstamus.

Panašiai būna ir su unijomis. Nariai ne tik nesistengia organizuoti dar neorganizuotus, bet patys nenori būti geri. Tai su mokesčiais atsilieka, tai nesilanko ant susirinkimų. Pasitaiko blogi lyderiai, bet kas kaltas?

Labai keistai atrodo ir tas, kad tuo metu, kada lengva ir galima daug nuveikti, tai mažai kas veikia. Tik tada pasigenda ir susirūpina, kada sunku veikti ir yra pavojų.

Dabar Kanadoje gyvenimas pakilęs. Dabar geriausia proga unijoms tvirtinti. Dabar proga veikti už taiką. Dabar proga plėsti kultūrinį veikimą. Bet atrodo, kad darbininkai tiesiog miega. O toks gyvenimas ilgai nebus, jei niekas jo negins.

Visur, reikia dalyvavimo didžiumos. Tik ten gali būti progresas, kur didžiuma narių yra sąmoningi, supranta reikalą ir darbuojasi.

Kalbant apie Kanados lietuvius, reikia pasakyti, kad visur pastebimas apsnūdymas. Visur pastebimas nesilankymas ant susirinkimų,

Gerbiamas Skaitytojau!

Jei ant Jūsų gaunamo laikraščio adreso kortelės prie pavardės data ankstyvesnė, kaip

Oct.-51 (October - Spalių 1951)

tai žinokite, kad Jūsų Liaudies Balso prenumeratą jau laikas pratęsti, atnaujinti.

Jūsų be paraginimo prenumeratos atsinaujinimas yra didesni taltka ir parama laikraščiu. Mes jos prašome ir laukiame.

Administracija

Ten, Kur Eina Kovos

OLGA ČECIOTKINA

Lėktuvas pakilo virš bundančios Kalkutos. Ryto migloje praplaukė balti Viktorija Memorial rūmai, raudona Aukščiausiojo teismo gotika, naujojo tilto karkasai, pasukui sekė darbininkų kvartalų gatvelės, ir netrukus Kalkuta dingė iš akių. Po mumis tviskėjo saulėje meslvi plieninis Bengalijos įlankos vanduo. Lėktuvas padarė nedidelį virą: mes atsiveikime su Indija.

Visi lėktuvo keleiviai, išskyrus mus, delegatus, — britų karininkai. Sėdėti buvo baisiai nepatogu: beveik visas takas buvo užverstas kažkokiomis dėžėmis ir ryšuliais. Šiaip taip parietę kojas, mes susėdome ant metalinių suolų palei sieną. Po dviejų — trijų valandų kojos visai nutirpo.

Saulė buvo jau aukštai, lėktuvo sienos įkaito, kvėpuoti darėsi vis sunkiau.

Pagal horizontalę pasirodė tamsi juostelė. Pamažu ji ryškėjo, ir netrukus mes pamatėm nesuskaitomą daugybę pilkai gelsvų taškų, o už jų — vingiuotą ryškiai žalią liniją. Taškai, pasirodo, buvo mažytės salelės su koraliu rifais ir perlinėmis seklimomis, o žalią liniją — vingiuotieji Burmos krantai.

Stuktelėjimas į žemę, paskutinis riedėjimas, paskutinis motorų ūžimas, ir stoji ilgai lauktoji tyla.

Mus pasitiko Burmos jaunimo organizacijų delegacija. Susitikimas buvo labai šiltas ir draugiškas, tik, deja, per trumpas: nespėjo mūsų draugai net gėlių įteikti, kaip prieš anglių karininkas ir pasiūlė: "susitikimą atidėti".

— Bet juk tai delegacija, kuri atvažiavo mūsų jaunimo ir Burmos vyriausybės paskviesta, — bandė protestuoti Visos Burmos jaunimo ly-

ant parengimų, nepaisymas narinių mokesčių, nenoras apsiimti padirbėti. Kaip tuomet organizacijos eis pirmyn, jei kiekvienas nori, kad kiti dirbtų?

Organizacinis darbas nėra sunkus, jei yra daug veikėjų. Vienas atlieka vieną darbą, kitas kitą, trečias trečią ir t.t. O kuomet viską suverčia ant kelių draugų pečių, tuomet ir darbas kenčia ir sunku. Tuomet pasidaro sunku gauti žmones į valdybas ir kitus organus.

Progresyviai nėra išimtis. O tas yra labai skaudu. Susipratę lietuviai pasidarė pasyvūs. Tiesa, kad visi pase-nėjom, atsirado kitų reikalų. Niekas to neginčija. Bet negalima pamiršti visai savo organizacijas, kultūrinę veikimą.

gos sekretorius, Ko-Mang-Mang-So.

— Veri gud, old men, — atsakė anglas globėjo tonu. — Bet dabar jie eis su manimi. — Ir, kreipdamasis į mus su žirbtinai malonia šypsena, tarė: — Reikia sutvarkyti kai kuriuos formulumus.

Susitikimas buvo sugadintas. Mums buvo duotas atskiras autobusas, kuris nuvežė mus prie muitinės namų, ir tik po pusvalandžio mes galėjome pagaliau kaip pridėra pasisveikinti su savo naujaisiais draugais. Jie pasodino mus į mašiną su blankiai žalia vėliava prie radiatoriaus. Vėliavoje nutapytas povas su papūsta uodega.

— Tai mūsų Lygos vėliava, — paaiškino Mang-So, — o povas — Burmos emblema.

—

Šiaudinių Trobelių Miestas

—

Burma yra vadinama "Aukšinių pagodų šalimi". Ir iš tikrųjų, artindamiesi prie Ranguno, jūs visų pirma pastebite paukuotą, panašią į didžiulį varpą pagodą. Bet kai einate miesto gatvėmis, akys pastebi kitą, artimesnę šiems laikams jo ypatybę: miestas beveik išimtinai susideda iš lengvų trobelių, padarytų iš šiaudinių dėmblių. Jų pamatysite jūs ir centre, ir pakraščiuose, parke prie pat pagodos, universiteto miestuke. Jų nėra tik puošniajame rajone, kur gyvena anglai.

Šiaudinių trobelių gausybė — karo padarinys. Rangunas smarkiai nukentėjo nuo bombardavimų iš oro, ir, reikia pasakyti, ne tiek nuo japonų, kiek nuo anglių ir amerikiečių. Pusė milijono gyventojų mieste, kur ir prieš karą buvo didelė butų stoka, liko visai be pastogės, nedaug teišlikusių namų užėmė anglių valdžios organai ir karinės dalys, o seniesiems gyventojams nebeliko nieko kito, kaip tik statyti šiaudines trobeles. Vyriausybė uždraudė statyti trobeles, bet jos išdygsta kiekvieną dieną.

Grįžę po Japonijos kapituliacijos į Burmą, anglai žadėjo atstatyti šalį per vienerius metus. Tačiau praėjo jau daugiau kaip dveji metai, o Burmoje niekas ir neužsimena apie ūkių atstatymą. Tramvajus neveikia. Vienintelė transporto rūšis — rikšos. Išskyrus kino teatrų ir oficialiąsias įstaigas, iki šiol niekur nebuvo elektros. Vienintelio šalįje universiteto namus yra užėmę anglių kariniai, ir dėl to visi fakultetai priversti taip pat pasiskirstyti po šiaudines trobeles. Mokyklos taip suglau-

dintos, kad dvi klasės mokosi viename kambaryje.

Rangunas — svarbiausias Burmos uostas. Plačioje upėje visuomet yra daug didelių laivų ir mažų valtelių su meldiniais stogais. Valtyse žvejai vežioja krovinius, valtyse ir gyvena. Dideliais laivais anglų prekybinės kompanijos veža į Europą naftą, kaučiuką, ryžius, rubinus ir saffirus.

Viskas, kas Rangune yra geriausia, gražiausia ir patogiausia, kaip ir reikėjo tikėtis, priklauso anglams. Jie turi pavėsingas žaliuojančias avenius ir turtingas vilnas, prekybines firmas ir didžiulius magazinus. Truputį atokiau nuo miesto centro tįso puikus ežeras su mažytėmis įlankelėmis, žaliuojančiomis salelėmis ir neįprastai šioms vietoms vėsa ir gaurumu. Ant kranto stovi dideli jachtklubo namai. Vakara, prieš saulei nusileidžiant, į ežerą išplaukia lieknos, baltos, kaip žuvėdros, jachtos. Bet nei vienoje iš jų jūs nepamatysite burmiečio. Pažįstamas, ne kartą matytas vaizdas: jachtklubas atidarytas tik anglams.

Pagrindinių sostinės gyventojų gyvenimas vyksta daugiausia gatvėje: priešakinė šiaudinių trobelių siena dienos metu išimama, ir atidengiam praeivių akims visa jų gyventojų buitis. Moterys verda pietus, arba sūva, arba dirba kitą namų apyvokos darbą ir kartu būtinai rūko storą žalią cigarą: Burmos moterys pradeda rūkyti beveik nuo mažų dienų. Tarp namų, o dažnai tiesiog gatvėje, pristatyta daugybė vandentiekio hidrantų. Prie jų visada grūstis: moterys ateina čia skalbti baltinių ir plauti indų, vyrai — apsipilti šaltu vandeniu, o vaikai — tie ir visai neatsitraukia nuo hidrantų. Iš ten visuomet giruoti per visą gatvę juokas, vaikų knirkimas ir ploni moterų balsai: maži berniukai maišosi su gyvais pasakojimais ir liežuviu.

Prekyba Ranguno čiabuvių kvartaluose taip pat perkelta iš krautvėlių į gatves. Ant žemų prekylenčių, o kartais ir tiesiog ant šaligatvio išdėlioti margi audiniai, skėčiai, moliniai ir fariniai indai, bambuko dirbiniai, šviežios žuvis, žemės riešutai, kiniškas tušas, virti ryžiai, prieskoniai ir daug kita ko, kas sudaro būtiną kiekvieno rytų turgaus asortimentą. Jeigu pirkliai neužtenka šaligatvio, jis, ilgai negalvodamas, išlenda su savo prekėmis ant grindinio, taip kad jo viduryje lieka tik siauras ruožas, kuriuo bėgioja išvargę rikšos su plačiabrylėmis skrybėlėmis.

Ranguno gatvių žmonės itin įvairūs. Be burmiečių, sudarančių maždaug dvi trečiąsias šalies gyventojų, Rangune gyvena daug indų, kinų, karenų, senų ir kitų tautybių atstovų. Dailiai atrodė gatvės minioje tamsia-veidės ir juodaplaukės moterys — burmietės su ryškios spalvos sijonais ir akinančiais baltomis palaidinukėmis, su lengvais margais skėčiais rankose. Vyrų drabužiai beveik nesiskiria nuo moterų: vyrai vaikšto taip pat su sijonais ir palaidinukėmis.

Įdomiausia Ranguno įžomybė ir jo papuošalas yra Sue Dagan pagoda. Paauskinta, tviskanti saulėje, ji puikiai matyti beveik iš visų miesto kampų.

Į pagodą veda statūs platus laiptai pro didžiules skulptūras pasakiškų gyvulių su grifo galva ir liūto liemeniu. Abiejose laiptų pusėse po stogeliu įsitaisę pirkliai. Apačioje prekiaujama virtomis daržovėmis, vaisiais, žemės riešutais, cigarais, truputį aukščiau — naminiams rakandais, dar aukščiau — suvenirais iš dramblio kaulo, vėžlio ir sidabro, o pačiame viršuje — varinėmis Budos statulėmis, gėlių vainikais ir ryžiais aukoms. Judri prekyba vyksta ne tik ant laiptų, bet ir prie pat pagodos.

Pagoda stovi plokščioje aukšto kalno viršūnėje. Pamaldos ir aukojimas vyksta aplink aukštinę pagodą, prie vienos iš daugelio Budos figūrų.

Burmiečiai labai religingi. Apeigos atima jiems daug laiko. Religija daro didelę įtaką visam jų gyvenimo būdui. Tačiau pastaraisiais metais, po karo, Ranguno gyventojus ėmė varyti į pagodą ne tik religiniai jausmai:

daugelis iš jų pagodos teritorijoje po Budos koplyčių stogais įsirengė gyventi. Jie ateina čia su visą savo mantą, su naminiiais paukščiais ir gyvuliais. Vienoje iš vidinių koplyčių sėdėjo, parietę kojas, ant akmeninių plytų vaikai, ir prieš juos ant žemų suolojų buvo išdėstytos knygos ir sąsiuviniai. Čia, pasirodo, buvo įsikūrusi viena iš Ranguno mokyklų, — jos nuosavų namus, kaip paprastai, buvo užėmę angliai kareivinėms.

(Bus daugiau)

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

Ginklavimosi šalininkai dabar šūkaloja už tai, kad mūsų kraštas dėtu juo daugiau pastangų atominiam ginklams vystyti.

Mums gi rodo dabar, kai tikrai žinom, jog mūsų kraštas neturi atomo energijos monopolio, reikia tartis su Tarybų Sąjunga, — tartis dėl atomo bombos nujstatymo dėl jos negaminimo ir dėl atsakymo ją naudoti bent kokiame konflikte.

Tvirtinimas, kaip tvirtina kai kurie pramušgalviai karo šalininkai, kad mes turėtume daugiau bombų, negu Tarybų Sąjunga galėsianti pasigaminti, nieko nepasako.

Lenktyniavimu, kuri šalis kurią nugalės atominių bombų skaičiumi, nieko neišspręsim.

Reikia tartis, reikia daryti viską, kad eitume prie pastovios taikos užtikrinimo, o ne prie karo. — Laisvė.

Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RASTAL. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

K. MARKSO TEORIJOS SISTEMA. Parašė L. B. Boudin'as. Moksliškai išdėsto kapitalistinę santvarką ir kodėl ji turės užleisti vietą darbininkų tvarkai. 336 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.00.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Hinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

ŽMOGUS IR MAŠINA. Sutaisė Jonas Kaškattis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinių apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Pėčių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 cent.

L.L.D. Kanados Veikiantis Komitetas

P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

Montrealo Žinios

Gražinami Anglijoj Gaminti Automobiliai

Nors per daug nekalbama, tačiau yra faktas, kad Anglijoje gaminti automobiliai, kurie iš pradžių (prieš kelis metus) Kanados rinkoje turėjo neblogą pasisekimą, dabar gražinami atgal į Angliją gana dideliais skaičiais. Apskaičiuojama, kad iki laivų plaukiojimo uždarymo bus gražinta nuo 3,000 iki 4,000 automobilių.

Firmų pareigūnai Anglijos automobilių gražinimą aiškina tuo, kad Kanados vyriausybė apsunkeino kreditą automobilių pirkėjams ir todėl čia nebuvo galima išparduoti tiek automobilių, kiek buvo numatyta ir atgabenta pradžioje metų.

Miestas Priešinsis Telefono Kainos Pakėlimui

Montrealo miestas oficialiai pareiškė pasipriešinimą prieš Bell Telephone Company of Canada kėsinimąsi ir vėl pakelti mėnesinę kainą ant telefono, kaip pranešė miesto tarybos valdyba.

Spalių 24 d. Board of Transport Commissioners, Ottawoje, svarstys kompanijos aplikaciją dėl pakėlimo kainų. Miesto įstatymo de-

partamento atstovai dalyvaus tame išklausyme-svarstyme ir ten pareiškė miesto vardu opoziciją kainų pakėlimui.

Plėšikas Pralenkė Apiplėštąjį

Pereitos savaitės vieną vėlyvą vakarą ant Berri ir Craig gatvių kampo taksi vairuotojas buvo užpultas ir apiplėštas, grąšinant jį nušauti, jei būtų priešinęsis. Turėjęs kišenėje apie \$5, išėmęs atidavė.

Už 15 minučių plėšikas, sakosi sąžinės griaužiamas, nusiskubino į policiją ir pasiskundė kaip jis apiplėšė taksimeną su žaisliniu revolveriu. Policijos viršininkas abejodamas ar gali būti tiesa, patelefonavo į to distrikto policijos stotį, klausdamas ar ten yra apiplėšimas užraportuotas. Ten atsakomąs policininkas tik spėjo pasakyti, kad ne, kaip staiga įbėgo taksimenas skūstis, kad jis buvo apiplėštas.

Vadinasi, plėšikas pralenkė apiplėštąjį su skundu policijai. Ką policija toliau su juo padarė, nepranešta.

Verdunas Valo Restoranus Verduno miestas nutarė iš-

valyti nuo nešvaros visus restoranus. Kadangi kai kurie restoranai nesilaikė nustatytų švaros taisyklių, naudojo nudėvėtas ar suskilusias lėkštes, puodukus ar lėkšteles, tai Sveikatos Departamento direktoriaus Dr. Charles Nadeau įsakymu inspektoriai eina ir tokius indus patys paėmė sušaužo. Neblogas metodas švarai užlaikyti...

Pakeita Pieno Kaina

Nuo šio antradienio, Montreale ir vėl pakėlė pieno kainą po vieną centą ant kvortos. Dabar čia pieno kvorta kainuoja 20 centų.

Tačiau Kvebeko provincijos Pieno Išvežiojų Asociacija daro "pasigailėjimą" tiems, kurie turi dideles šeimynas, ypač daug vaikų, būtent, ruošiasi gaminti daug prastesnį pieną ir pardavinėti pigiau. Dairy Commission svarsto tą dalyką.

Prastesnis pienas, jei bus leista gaminti ir parduoti, aiškinamas šitaip: Dabartinis Montreale pieno riebumo standartas yra 3.5 procentai (nors valdžios nustatytas minimumas 3.25 proc.). Ji sumažinti iki 2 proc. riebumo ir pardavinėti 4 centais už kvortą pigiau. Jo sumažintas riebumas, būtų papildytas vitaminais A ir D.

Baigė Aukštąją Mokyklą

Smagu pranešti, kad šiuo tarpu išleisus būrį jaunuolių baigusią aukštąją mokyklą, jų tarpe yra nemažas skaičius lietuvių. Kai kurios iš jų su garbingais pažymėjimais ir dovanomis. Štai jos: Verdune St. Willibord High School baigė Yura Niaurytė, gavo diplomą su garbingu pažymėjimu. Ji užsiėmė dovanas už nuolatinį gerą mokymąsi, geraširdingą darbą, aktyvumą mokykloje ir už Anglišką literatūrą. Berta Balsytė gavo diplomą ir dovaną už geometriją ir algebrą. Berta Jasekiūtė gavo diplomą ir dovaną už lankymą klasės ir už anglų kalbą. Mildred Vizbariūtė gavo diplomą ir dovaną už daile ir anglų kalbą.

Taipgi Montrealo High School baigė Annie Subaciūtė ir gavo dovanas; Jennie Rinkičiūtė, Lily Smitaitė, Helen Vagonytė ir Jennie Daniševičiūtė. Gaila, kad apie pastarąsias neteko smulkiau patirti.

Tiek tai lietuvių baigė aukštąją mokyklą. Kai ku-

Pirmajame Kurse -- 500 Studentų

Viršum Vilniaus valstybinio pedagoginio instituto svarbiausio įėjimo kabo raudonas transparentas, kuriame įrašyti sveikinimo žodžiai: "Sveiki atvykę!" Šiandien šioje, vienoje stambiausiųjų respublikos mokyklų — pedagoginių kadru kalvėjų — prasidėjo naujieji mokslo metai.

Dudonių ir Matulaičių Sidabrinės Sukaktuvės

Petro ir Magdalenos Dudonių sidabrinio jubiliejaus — 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių atžymėjimui, jų dukters pastangomis savo namuose, spalio 6 d., buvo surengtas gražus pobūvis. Dalyvavo gražus būrelis svečių ir "jaunevėdžius" apdovanojo dovanomis.

Jonui ir Anastazijai Matulaičiams (Victoria Cleaners & Dyers Co. dalininkams), artimų bičiulių pastangomis, spalio 13 d., šv. Kazimiero parapijos salėje, irgi buvo surengta jiems netikėta staigmena, jų pagerbimui sidabrinio jubiliejaus — 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių proga. Dalyvavo daug svečių ir apdovanojo "jaunevėdžius" vertingomis dovanomis.

Turėjo Operaciją

Prieš dvi savaites Royal Victoria ligoninėje Pranas Ilgūnas turėjo sunkią operaciją.

Ligonis sveiksta, bet dar tebėra ligoninėje.

— prasidėjo naujieji mokslo metai.

Dar gerokai prieš prasidedant mokslui čia susirinko šimtai jaunuolių ir merginų. Jaunimas pasikeičia praėjusių atostogų įspūdžiais. Studentų grupės ekskursavo Leningrade, atliko turistines keliones Gruzijai karo keliu, po Užkaukazę ir Krymą. Daugelis studentų — komjaunuolių, praleidę atostogas savo gimtuose kaimuose, suteikė didesnę pagalbą kaimo komjaunimo organizacijoms. Gavę gerus vietinių komjaunimo organizacijų atsiliepiamus, sugrįžo į institutą antrojo kurso studentai Albinas Preikša ir Vytautas Rimkevičius. Jie darė pranešimus visuomeninėmis — politinėmis temomis, padėjo organizuoti "Kolūkiečio" sporto draugijos kolektyvus.

Į pirmą kursą šiemet priimta 500 studentų — beveik dvigubai daugiau, negu pernai.

Kolūkiečio Gotauto - Vaišvilos iš Šiaulių srities Troškūnų rajono "Pirmūno" žemės ūkio artelės sūnus Vladas sidabro medaliu baigė vidurinę mokyklą ir įstojo į fizikos - matematikos fakultetą. Jaunas kolūkietis iš Rokišio rajono "Pergalės" kolūkio Voldemaras Strumskis pasirinko istoriko specialybę. Irena Adomavičiūtė ir Kazys Drazdauskas su pagyrimu baigė mokytojų seminariją ir įstojo į šiais metais įsteigtą pedagogikos fakultetą.

J. — (Tiesa)

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėje Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akuterijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pagerinam (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai: J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas Kalba Lietuviškai

Valandos: 2—4 v. p. p. 7—8 v. v. ir susitarus 4539 PARK AVE. Montreal, Que.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai: A. Keršys, P. Petruolis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave., TRenmore 6679. VERDUN, QUE.

Laiškas iš Europos

Juodi Smogikai Vėl Uniformose

PARYZIUS. — Iki Hitlerio atėjimo prie valdžios vairo Vokietijoje buvo trys pagrindinės fašistinės pusiau-militarinės organizacijos: S. A.; S. S. ir "Stahlhelm". S. A. yra sutrumpinimas nuo "Sturm Abteilungen", kas reiškia "Sturmą Daliniai". Tai buvo svarbiausia nacių organizacija, dėvinti rudas uniformas ir plačiai žinoma po "smogikų" arba "rudmarškinių" vardu. S. S. yra sutrumpinimas nuo "Schutz Staffeln", kas reiškia "Apšaugos Daliniai", ir tai buvo nacių pusiau-militarinis elitas, susidedantis iš labiausiai ištikimų partijos narių-smogikų. Jie dėvėjo juodas uniformas. Abi šios organizacijos buvo tampriai surištos su nacių partija. Trečia organizacija, kuri nešiojo "Stahlhelm" ("Plieninis Šalmas") vardą, buvo pusiau-militarinė organizacija partijos, kuri save vadino "Deutschnationale" arba "Vokiški Nacionalistai". Tai buvo partija, kuriai priklausė labiausiai fašistiniai nusiteikę junkeriai ir militaristai. Vienintelis skirtumas tarp jų ir nacių buvo, kad tie "Deutschnationale" su nostalgija kalbėjo apie kaizerinius laikus, tuo tarpu, kai naciai persistatė dideliais "radikalais", "naujos tvarkos kūrėjais", "Stahlhelmo" nariai dėvėjo pilksvai-juodas uniformas.

1931-mais ir antrais metais, artinantis nacių valdžios laikotarpiui, S. A. ir S. S. pradėjo vis dažniau užpildinėti darbininkų mitingus, sumušti veiklius kairius žmones, terorizuoti pažangiečius. "Stahlhelmas" neatsilikė. Dažnai S. A., S. S. ir "Stahlhelmas" pravedavo bendrai chuliganiškas akcijas.

1933-čiais metais naciai, su Hindenburgo pagalba, atėjo prie valdžios. Bet jie atėjo ne visai vieni, o koalicijoje su "Stahlhelmo" tėviška partija, su "Deutschnationale". Keli junkeriški nacionalistai (Pavyzdžiui, von Papenas) įėjo į Hitlerio kabinetą. Per dvejus metus "Stahlhelmas" dar egzistavo kaip atskira organizacija, bet dalyvavo visuose nacių paroduose, ir taip toliau. 1935-tais metais komedija buvo baigta, ir "Stahlhelmas" oficialiai susilijo su nacių rudaisiais smogikais, su S.A.

1951 Metai, Kelmas...

16 metų prabėgo nuo to laiko, kaip plienišaliai susilijo su rudmarškiniiais ir išėjo, kaip anie, saugoti koncentracijos stovyklas, terorizuoti gyventojus, rengtis naujam pasauliniam karo tvanui. Ir štai dabar Kelne

(Cologne) vienoje centrinių gatvių randasi didelė naujai atidaryta raštinė. Viduje ant sienų didelės vėliavos su kaizeriniu vokišku ereliu. Lauke virš durų didelis užrašas: "Stahlhelm".

"Stahlhelmas" atgaivintas. Pirmoje spaudos konferencijoje, kurią davė tos organizacijos vadai, jie pareiškė, kad turi daug planų, — didelius planus. Pirmiausia, Vokietijoje dabar yra drožėstoka, ir jie nežino, ar galės greit visus narius aprūpinti uniformomis... Be to, jie planuoja įsteigti jaunimo pagalbinę organizaciją, kuri

vadinsis "Reichsjugendkorp Scharnhorst", panaši į "Hitler Jugend" ("Hitlerio Jaunimą"). Ta irgi, žinoma, bus uniformuota.

Koks "Stahlhelmo" atsinešimas į karo kriminalistus? užklausė vienas žurnalistas.

"Karo kriminalistai? Mes nežinome kas tai per dalykas... Mes žinome, kad visi vokiečiai, kurie radosi po ginklais paskutiniame kare, kaip ir kiekviename kitame kare, pildė garbingai savo pareigas..."

Ir gal greitai laiku, kuomet Adenauerio Vakarų Vokietijoje bus atsteigta nacių S. A. arba S. S., Stahlhelmas vėl turės su kuomi susilieti...

A. Miškūnas

Melagiai Neturi Gėdos

J. YLA

Politikieriai ir jų pakalikai darbininkų tarpe mėgsta prasimanyti visokių niekų apie liaudies demokratijas, Tarybų Sąjungą, progresyvius veikėjus. Bet jie kartais taip apsimeluoja, kad net juoktis tenka. Bet matyti jie gėdos neturi. O gal jų tikslas sekti Dr. Gobelsą?

Štai dar vienas atsitikimas:

Taip vadinamos "laisvos amatų unijos", kurios turi savo internacionalą Bruselyje, išleido "dokumentą", užvadintą "Stalin's Slave Labor Camps". Šis "dokumentas" platinamas po visą taip vadinamą vakarinį pasaulį. Jame daromi trys pamatiniai kal-

1. Kad dešimtoji Tarybų Sąjungos gyventojų dalis yra "vergai".

2. Kad mirčių norma tarp tų "vergų" yra 40 nuosimėjų į metus.

3. Kad 10 nuosimėjų yra tiksliai dalis "vergų" Tarybų Sąjungoje.

Pažiūrėkime, kiek logikos yra šiuose teigimuose.

Kaip žinote, Tarybų Sąjunga turi 200,000,000 gyventojų. Reiškia, "vergų" skaičius turi būti nemažesnis, kaip 20,000,000. Jeigu 40 nuosimėjų tų "vergų" miršta per metus, tai reiškia, kad kasmet miršta 8,000,000 žmonių vien tik tų "vergų" tarpe. Per keturis metus jų galėjo mirti ma-

žiausia 32,000,000.

Jeigu pridėti prie tų dar tuos, kurie miršta naturalia mirtimi, tai Tarybų Sąjungoje nieko neliks po 40 metų. Taigi, tie, kurie leidžia bilijonus dolerių rusų nukariavimui, visai žioplai elgiai. Kam kariuoti? Kam žudyti? Juk patys rusai išnyks. Ne-reiks nei vieno šūvio iššauti ir susitepti kitų krauju savo rankas.

Eikime toliau.

Jeigu išmesti tuos 20,000,000 "vergų", tai dar lieka 180,000,000. Iš šių normaliai miršta apie 2,500,000 į metus. Pridėjus prie tų 8,000,000, bendrai susidaro jau 10,500,000 asmenų į metus.

Nors Tarybų Sąjungoje gimimų skaičius aukštas, tačiau tenai į metus gimta tik-tai 6,000,000. Tokiu būdu, į metus žmonių skaičius Tarybų Sąjungoje turi sumažėti mažiausia 4,500,000.

Per 10 metų gyventojų skaičius Tarybų Sąjungoje sumažės mažiausia 45,000,000. Bet Tarybų Sąjungoje yra stropiai dirbama ta linkme, kad ateityje būtų galima išmaitinti dar 100,000,000 žmonių. Matyti tie bolševikai tikrai nežino, ką jie daro?

Dabar dar pasižiūrėkime į tų "vergų" kempes. Tie "darbininkų lyderiai" sako, kad Tarybų Sąjungoje yra 175 tūk. "vergų" kempės. Reiškia, kiekvienoje kempėje turi būti mažiausia 114,000 žmonių, neskaitant sargų. Tai būtų didžiuliai miestai.

Idomu ir tas, kad antitarybiniai, antidarbininkiški propagandistai sako, kad Tarybų Sąjunga baisiai bijo reikalavimų leisti ištirti tas

kempes. Tiems, kurie nežino, ką Tarybų Sąjunga tuo reikalui siūlė, čia paduosime jos pasiūlymą, padarytą Jungtinių Tautų Ekonominę ir Socialinę Tarybą dar šiais metais. Štai ką sako ta rezoliucija:

"Tikslu praveisti plačią ir objektyvę investigaciją tikrų darbininkų ir tarnautojų darbo sąlygų tose šalyse, kur veikia privatinės nuosavybės kapitalistinė santvarka, taipgi Tarybų Sąjungoje ir liaudies demokratijose, reikia sudaryti komisiją, susidedančią iš rąkų ir proto darbininkų, susijungusių į egzistuojančias unijas, neat-sižvelgiant į politinius ar religinius jų narių ištikimimus".

Į tą komisiją, toliau sako rezoliucija, turi įeiti atstovai nuo Tarybų Sąjungos, nuo Amerikos Darbo Federacijos, nuo CIO, nuo Britanijos unijų, nuo Francijos, Italijos, Kinijos ir kitų šalių unijų.

Ir ką gi? Tarybų Sąjungos pasiūlymas buvo atmetas. O juk tai buvo puikiausia proga.

Kodėl kapitalistai atsiskė? Todėl, kad jie gerai žino, jog jie skleidžia melus; jog toks tyrinėjimas tikrai atskleistų vergų buvimą ne Tarybų Sąjungoje, o kapitalistinėse šalyse, ypač jų valdomose kolonijose.

Daug geriau rėkti apie Tarybų Sąjungos "vergus" ir tokiu būdu silpninti opoziciją karui, kurio siekia imperialistai. Šiuo sykiu į niekiną darbą stoji tariamos "laisvos" unijos.

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: F.A. 6474

Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydan įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. namams papiginta kabinas
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

Montrealo Lietuvių Gėlininkas

Marcel Allard

Gėlės ir bukietai visokiems reikalams

CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696

6420 Iberville St.

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ

PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai

Mes esame properčių ekspertai!

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir

vakarais po 8.30: TRENmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

PETRAS CVIRKA

Klebono Skerdžius

Klebono skerdžius Baniulis jautė pašaukimą dievui tarnauti. Pliauškindamas botagu, pievoje jis reišė ypatingą pagarbą riebioms klebono karvėms. O klebonas juk dievo tarnas.

Klebonas turtingas, todėl ir jo galvijų banda didelė. Žalmargių karvių dvylika, telyčios septynios ir avių baltų šimtas gal, kurios baltuose dobiuose: — Me-e — me-me-e!

Ganykla kaip Juozapato pakalnė. Ilga ilgumo, plati platumo. Negenėtos, laisvai ošiančios girios krašte ji savo šoną kasė, o giria vėl į tolybę nubėgusi. O už tos girios pievėjų ir mergų balsas: — Op, op!

Tai vis klebono, kuris turtus čia susikrovė, o atvažiuo jaunąs, su vienu ryšulėliu ir su vos praskustu pakaušiu.

Skerdžius Baniulis ilgu botagu, piudydamas savo jaunystę ir gyvulius, pynė kažes iš karnų, o ant kojos nykščio vaivorykštės spalvų juostas, kurių rašto nuo pievėjų išmoko. Nuausdavo ir atiduodavo tam, kas gražiau paprašydavo, kas meilesnį žodį jam dovanodavo, arba aprisdavo jomis šv. Marijos kojas ant Marijos aukuro.

Skerdžius gražiai Marijai juostų nuaudė, o Marija vis tylėjo lūpas suspaudusi.

O Baniulio didžiausias noras — dievui tarnauti.

Pamėna jis tik vieną vienintelį rytą, kai jis apsiliko kamža. Ir cignorieliu nešinas, ėjo galvą nuleidęs prieš šilkinį baldakimą, su raudona raudonojo mašasto karūna, po kuriu ramiai nešė iškėles monstranciją kunigas.

Mergaičių pulkas, priklaupdamas ir vėl skubėdamas, bėrė kunigui po kojomis gėles, vėrpai neišpaakytai aukštai skraidė virvių tampomi ir mušė, moterys rauduoja ir akis vilgė su skepetaičių kraštais, oras buvo pilnas švento, rūkyto kodylo kvapo, iš daugybės gerklų plėšėsi giesmė su šilto kūno kvėpėjimu.

Kai jis taip ėjo, nešinas cignorielius, ir retkarčiais jį judino, tik retkarčiais, kad skambėtų, jo jauna širdis plakė džiaugsmu ir rimitimi, eiti prieš kunigą, nešanti monstranciją, iš kurios spindėjo dievas ir prieš kurią klaupėsi žmonės.

Tą dieną kažkaip eidamas kunigas po mišių per zakristiją valandėlei stabtelėjo ir, savo apvaliu, lyg ištekinu pirštu rodydamas į jį, paklausė zakristijono: — Kieno tas vaikas?

Zakristijonas pasakė pavardę.

Jo lūpos atšalo, į galvą

pribėgo kraujo, kai kunigas gurgždančiais batais priėjo ir paėmė jį už smakro.

Tuoju atsiminė, kad reikia į ranką pabučiuoti. Kunigo ranka kvėpėjo po jo nosimi, kuri vis tebeglostė jo gurklį. O ant baltų kunigo rankogalių nupulė jo ašaros dvi.

— Kiek tau metų, vaikel? — Devyni, — greitai atsakė jis.

Kunigas išėmė saldainį su raudonais kutosais, įspraudė jam į rankas ir, girdamas jį, pasišalino.

Sekantį dieną ir dar tris dienas vaikas neplovė smakro, kurį buvo kunigas palietęs. Jis gailėjosi nuplauti rankos prisilietimo vietą.

Vėl kartą kunigas apipylė jį saldainiais, išgyrė tėvams, kad pamaldus ir rimtas vaikas. Tėvai apsidžiaugė ir pažadėjo vaiką į kunigus išleisti.

Dar metus pritarnavo Baniulis su balta kamža ir cignorieliu, paskum tą kunigą iškėlė į tolimą parapiją. Išvažiuodamas kunigas jam dovanojo maldaknygę mažą, iš kurios netrukus kelios bobos prie grabnyčios šviesos giedojo jo tėvui, o netrukus ir motinai.

Jį priglaudė klebonijoje.

Nusivijo botagą, išsipiovė botkotį ir išėjo vieną gražią dieną klebono gyvulių ganyti.

Taip jis atsitolino nuo dievo, nors klebono gyvuliams jautė ypatingą pagarbą ir nemušė jų. Nemušė jų, tik gražiai prašė neiti į vasarą, negyliuoti ir t.t.

Susitiko su klebonu pievoje. Greta klebono ėjo jo šeimininkė Sofija. Su baltu lietasargiu.

— Tau negera, nepatinka ganyti?

— Ne, ne, klebonėli, tik aš dar kunigėliui Buišai prižadėjau amžinai dievui tarnauti...

Baniulis prašėsi į zakristijonus. Tik tiek. Iš viso juk tai labai menkas prašymas.

Ir šį kartą klebonas nuėjo, neišgirdęs jo.

Baniulis lūžo ir seno, tyliai berūgodamas karves.

Kartą bažnyčioje. Čėžėjo slidžios marmurinės grindys, kosėjo, bobos plonai giedojo, lonkose suklypusios. Baniulis, prirėmęs pečiais piliorių, žiūrėjo į mėlyną bažnyčios dangų ir galvojo. Jis suskaičiavo, kad zakristijonas kalėdos per metus mažiausia gauna 10 pūrų grūdų, nusipeni kiaulę, gauna už krikštą, už vestuves, — tai ko daugiau reikia?!

Todėl ir žmona jo kaip kiaulė nutukusi, žiedais apsimausčiusi, — galvojo Baniulis.

— Oremus! — užgiedojo klebonas, ir Baniulis krūptelėjo. Paskum greit, vikriai pradėjo leisti ražančius poterilius per savo sugrubusius nagus. Jis taip meldėsi, kad, rodos, rijo karštą bulbę. Dar mušėsi į krūtinę daug kartų, ir ranka kaip kūgiukas laktė šen ir ten. Nutarė penkis kartus ražančių sukalbėti.

Klebonas atsigrižo nuo altoriaus ir pažiūrėjo į savo šeimininkę Sofiją, lonkose sėdinčią, vienuose šilkuose. — Spiritus sanctus! — drebėjo dar galingiau klebono balsas, o vargonai jam atsakė. Ir choras atsakė.

Baniulis vėl su pavydu pažiūrėjo į zakristijoną, jo bernystos draugą, kuris dabar išdidžiai nešė krapylą, vaikščiojo net nepriklaupdamas ties didžiuoju altoriumi ir priėjęs kaip senis taisė klebono arnotą. Žalių gėlių arnotą.

Baniulis akyliai sekė zakristijoną ir, jau kunigui išėjus, jis pastebėjo, kad prieš nabašniką, gulintį juodame karste ant juodo katafalio, zakristijonas vaikščiojo ant vienos kojos. Netyčia išvertė dvi žvakes.

Jos užgeso prie katafalio. Prieš švenčiausią nepriklaupė ir t.t. Baniulis greitai iškiūtino iš bažnyčios ir per šventorių — į kleboniją. Tiesiai į baltąsias klebonijos languotas duris.

Rado kleboną arbatą begeriantį.

— Tai ką, Baniuli, pasakysi?

— Tai mat, — bučiuodamas ranką, pradėjo Baniulis, — klebonėli, nenori, kaip sako žmonės, lįst į svetimą daržą, bet kad visos, kiaulės jį knaisioja — čia negerai...

— Na, na?

— Tai šit, klebonėli, zakristijonas prie švenčiausiojo ant vienos kojos šoka...

— Tai ką? — gromuluodamas kąsnį, burbtelėjo klebonas.

— Nieko. Piktina ir dieva, ir žmones... Girtam prieš dievą šokinėti nei šis, nei tas.

— Hm! — klebonas nurijo paskutinį kąsnį, nusišluostė gurgždančia skepetaitė veidą ir, spaudydamas storu pirštu pyrago trupinius, pradėjo:

— Žinau, Baniuli, nori jo vietą užimti.

— Nežinau, klebonėli, kaip čia pasakius, — jis irgi vargšas...

Klebonas prižadėjo pažiūrėti. Bet laikas kaip rugių žydėjimas perėjo, o tas laikas — beveik ištisi metai pasirodė, kad klebono pažadai vien pažadais paliko.

Gal taip Baniulis būtų ir pasilikęs Juozapato pakalnėje karves barti, gal būtų niekad nepatekęs bažnyčios ir dievo tarnų skaičiui, jei ne viena naktis paskutinėje advento savaitėje.

Kažkaip rudenį klebono šeimininkė Sofija, dvišako-

mis strėnomis, nusipenėjusi parapijos sūriais ir sviestais, užleido Baniuliui šiltą savo kambarį. Jis pažadėjo poniai nupinti liūliuojantį krėslių iš žilvičių ir liepos karnų.

Anksčiau skerdžius miegodavo kaip žiemą, taip ir vasarą languotoje klebono arklidėje.

Taigi vieną šviesią naktį, beveik vidurnaktį, prasnūsta ir girdi žingsnius. Žingsniai jo kambary. Girdi balsą. Storą baritono balsą, pilną nuolankumo.

— Sofija, Sofija, ar girdi? Baniulis išsitiesė kaip nabašnikas ant morų, ir paskutinis oras išėjo iš jo gerklės.

Kažkas atsisėdo prie skerdžiaus.

— Sofija! — visai tyliai pasigirdo drebantis baritonas.

Pakišo ranką, pagrabaliavo.

— Kas čia?! — staiga pašoko tas pats atėjūnas.

Baniulis atsipeikėjęs, išpraktavęs iki dantų, iškišo galvą:

— Aš, klebonėli.

Klebonas atbulas atsitraukė gal porą žingsnių.

— Šį pakajų man ponai užleido. Sako, tau šilčiau bus...

O ji ten, ilgajame, miega, — parodė pirštu jis.

Klebonas pakraipė galvą, norėjo kažką pasakyti — ir pro duris:

Baniuliui visą naktį prakitais iš marškinių neišgaravo. Visą naktį jis kalbėjo ražančių. Ir maldą panai Marijai, ir saldžiausio Jėzaus litanią.

Sekantį rytą labai anksti klebonas pakvietė skerdžius pas save. Klebonas buvo linksmas. Čia pat, ant komodės, skambino užtrauktas laikrodinis. Lyg dainą kokią.

— Kelios žvakės degamos per iškilmingą sužiedavimą? — paklausė klebonas.

— Dvylika mažųjų vaškių ir keturios didelės.

— O jei vestuviniškai neišgali ir... — Tada, klebonėli, tik keturios.

— Bet... — T-tik keturios mažosios!.. Užmiršau pridėti.

— Tik keturios mažosios, — šypsodamas pakartojo klebonas ir delnu pateškė Baniuliui per petį.

— Gerai, gausi zakristijonauti.

Baniulis puolė klebonui į rankas. Ir ilgai bučiavo.

Klebonas išėmė iš raudonos šėpos ilgakaklę bonką ir pripylė Baniuliui. Išgėrė abu šypsodamiesi.

Daug kartų dar linkčiojo Baniulis prieš klebonijos duris, kurios springo, neprarydamos juodo klebono.

Kitą rytą Baniulis pirmas atrakino bažnyčios duris. Nuvalė nuo sakyklos, nuo klausyklių dulkes ir kai pradėjo rinktis žmonės, — apsilviko kamžą ir ilgai ją žiū-

rinėjo. Kamža kvėpėjo klebonu.

Paskum perėjo kaip paradede per bažnyčią, ir bobų galvos nusigrįžo jo-pusėn. Jis džiaugėsi.

Paskum pradėjo degti žvakės. Ilgas, kylančias į mėlyną palubę vaško žvakes. Kai trys, keturios suspindėjo, jam pasirodė, kad jis danguje. Viskas aplink giedojo. Žirondelis spindėdamas suposi palubėje, ir tos uždegtos žvakės tviskėjo.

Tik prie Marijos altoriaus degant žvakes, Baniulis atsiminė apie praeitą naktį.

Staiga pūst — ir užgeso viena žvakė, pūst — užgeso dar dvi žvakės. Ir užgeso visos trys.

Baniulis išsiziojo, jo rankos įsikabino į pilioriaus kraštą, ir pradėjo garsiai kalbėti maldą.

Paskum mušėsi į krūtinę ir prašėsi nuodėmių atleidimo.

Baniulis stengėsi visokiais būdais atsikratyti minties, kad klebonas Sofiją lankė.

Einant į zakristiją, kai jis susitiko kleboną, galvon šovė vėl ta pati mintis. Baniulis išskėtė rankas, užsimojo žvakdegiu į įvairias bažnyčios puses ir suriko: — Štiš, velne!!

Daugelis vienplaukių ir skarotų galvų pasisuko Baniulio pusėn. Visi girdėjo jo žodžius.

Ir Baniulis galutinai nuvarė velnią per viskas. Ten sužė vargonai, vieni vargonai, niekieno neliečiami, ir nutilo.

Dabar klebono skerdžius galėjo ramiai dievui žvakes degti.

200,000 Plytų Viršum Plano

Akmenės rajono Zibikų plytinės kolektyvas įsipareigojo šiais metais pagaminti 200,000 plytų daugiau, negu numatyta plane. Plytinėje pastatyta nauja 47,000 plytų talpos degimo krūsnis.

Plytinės kolektyvas kovoją už aukštą darbo našumą ir gerą produkcijos kokybę. Kasdieną pagaminama po 1,000 - 1,500 viršumplaninių plytų. Gerus rezultatus pasiekė peruojoja drg. Br. Voveraitė, kuri gamina tik aukštos kokybės žalias plytas, o taip pat degikai draugai Statkas ir Paulikienė. Nemažą vaidmenį spartinant gamybą atlieka mašinistas drg. Tupikas, kurio rūpestingai prižiūrimi garo katilas ir presas dirba be gedimų. 120-125 procentų išdirbio normos įvykdo molio paruošėjai draugai Lukošius ir Kazlauskas.

St. Andrusis

Je! Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasauly, Skaitykit Liaudies Balsą

Pakvies kratinių niai Suor binių mot su išvyk megzti da Sąjungos bendrąda kovoje u ma.

Helsinki linė motė konferen kurioje t nių, buv rencijos mis ova rybinę n įvairiaus lių suva giškai s prašė i Tarybu i nėms. B bėjusio jo genij vardą ir ka bus rinta, je kos išsa vo rank Kiekvie tariama das, sal ringos didžioje nių vad bei. Ko kiai par sų užt šmeičtu bū Sąj kos im niai, S bo žmo cialisti lią me kaip į pasaul.

Mur li Hels "Arabi rinkim lis viet cialder kiai ja minė buvo s nių pe smark je pra audra.

Tel. ... Ver Sav ... 38 Sv.

Ispūdžiai iš Kelionės į Suomiją

M. KAUNAITE

Pakviesta Suomijos demokratinių organizacijų, neseniai Suomijoje lankėsi tarybinių moterų delegacija. Mūsų išvykos tikslas — užmegzti dar glaudesnę Tarybų Sąjungos ir Suomijos tautų bendradarbiavimą bendroje kovoje už taikos išsaugojimą.

Helsinkyje įvyko nacionalinė moterų taikos šalininkų konferencija. Didžiulė salė, kurioje telpa apie 2,000 žmonių, buvo perpildyta. Konferencijos dalyviai audringomis ovacijomis sveikino tarybinę moterų delegaciją. Iš įvairiausių Suomijos kampečių suvažiavę žmonės draugiškai spaudė mums rankas, prašė perduoti linkėjimus Tarybų Sąjungos darbo žmoniems. Beveik kiekvieno kalbėjusio lūpos kartojo didžiojo genijaus draugo Stalino vardą ir jo žodžius, kad "taika bus išsaugota ir sustiprinta, jeigu tautos paims taikos išsaugojimo reikalą į savo rankas ir gins jį iki galo." Kiekvieną kartą, kai buvo ištariamas draugo Stalino vardas, salėje kildavo ilgos, audringos džiaugsmo ovacijos didžiojo pasaulio darbo žmonių vado draugo Stalino garbei. Konferencija mums ryškiai parodė, kad nepaisant visų uztvarų, visų melagingų šmeižtų, kuriuos prieš Tarybų Sąjungą skleidžia Amerikos imperialistai ir jų samdiniai, Suomijos paprasti darbo žmonės mūsų didžiajai socialistinei Tėvynei jaučia gilią meilę, į mūsų šalį žiūri, kaip į taikos švyturį visame pasaulyje.

Mums teko aplankyti netoli Helsinkio esantį fabriką "Arabija". 1948 metais, po rinkimų į seimą, didesnė dalis vietų seime priklausė socialistams. Šalyje ryškiai jautėsi artėjanti ekonominė krizė. Visi sunkumai buvo suversti ant darbo žmonių pečių. Pragyvenimo lygis smarkiai krito žemyn. Šalyje praužė streikų ir protestų audra. Vieni pirmųjų streika-

vo "Arabijos" fabriko darbininkai. Socialdemokrati nė vyriausybė prieš darbininkus pasiuntė ginkluotąsias jėgas. "Arabijos" fabriko kieme įvyko kariuomenės ir darbininkų susidūrimas. Kariuomenė pavartojo ginklus ir užmušė 3 darbininkus, apie 60 žmonių sužeidė. Šis įvykis puikiai iliustruoja, kokia "laisvė" vyrauja Suomijoje. Ir štai po kelerių metų mum teko pabuvoti šiame fabrike. Dar prieš įsileidžiant mus į fabriką, mums buvo kategoriškai pareikšta, kad jokių pašnekesių su darbininkais nebūtų. Mes gavome specialiai tam reikalui išskirtus palydovus. Mes matėme šiltus sveikinančius žvilgsnius, jautėm nuosirdžius rankų spūsnius...

Vėliau mums su 150 "Arabijos" fabriko darbininkų teko susitikti už fabriko sienų. Čia darbininkai galėjo laisvai su mumis kalbėtis. Iš jų klausimų aiškiai matėsi, kokia šmeižto ir melagysčių siena Suomijos valdantieji sluoksniai siekia nuo savo šalies darbo žmonių paslėpti teisybę apie Tarybų Sąjungą.

Suomijoje vaikų darželiai — retas reiškinys. Valstybinių vaikų darželių nėra. Ir kaip nepanašūs jų vaikų darželiai į mūsų tarybinius, saulėtus, puikiai įrengtus vaikų darželius!

Slegiantį ispūdį mums paliko apsilankymas vaikų prieglaudoje. Forso mieste 110 kilometrų nuo Helsinkio. Vaikams nuo pat mažumos skiepijami religiniai prietariai. Už visą vargą žemėje vaikams žadamas gražus gyvenimas danguje po mirties.

Atsiveikinant vaikučiai ai mums sudainavo dainelę "Mes gyvename po šiaurine žvaigžde, pas mus maža saulės ir gėlių, bet gyvenimas čia trumpas ir anoj pusėj žvaigždės mūsų laukia laimingas ir linksmas gyvenimas". Ši dainelė parodo visą "auklėjimo" sistemą. Vai-

kai nuo mažens verčiami galvoti, kad žemėje nereikia kovoti už laimingą gyvenimą, kad laimę jie sulauksią po mirties. Mes šiuos vaikučius palyginome su mūsų tarybinės šalies vaikais. Koks skirtumas! Pas juos nėra laišelio nėra to tyro gyvenimo džiaugsmo, kurių kupini mūsų šalies vaikai.

Helsinkyje aplankėm merginų livėjų (vidurinė mokykla). Kaip tai bebūtų keista, bet šioje mokykloje istorijos dėstymas apie Rusiją baigiasi caro Nikolajaus II viešpatavimu. Apie tarybinę Rusiją, apie Tarybų Sąjungą — nedėstoma.

Aplankėme nepilną vidurinę mokyklą 80 kilometrų nuo Helsinkio. Matematikos mokytojas mums papasakojo, kad šioje mokykloje be privalomųjų dalykų vaikams skiepijamas taupumas ir kad beveik visi mokiniai banke turi nemažas santaupas. Mes užklausėme vieną pro šalį bėgantį berniuką ar daug jis turi sutaupęs pinigų. Berniukščiui pažūrėjo į mus plačiai išplėstomis akutėmis ir paaškino, kad nei jis, nei bendrai jų šeima neturi jokių santaupų, kad į galą mėnesio mamai tenka skolintis pinigų duonai. Matematikos dėstytojas liko aiškiai nepatenkintas tokiu atviru savo auklėtinio atsakymu.

Mus labai nustebino tai, kad beveik visose ligoninėse, kuriose mums teko pabuvoti, yra daug tuščių lovų. Pasirodė, kad daugumai gyventojų ligoninė yra neprieinama prabanga. Pigiausia vieta ligoninėje kainuoja 300 markių dienai, be to, už kiekvieną medicininį patarnavimą ligoninėje reikia mokėti atskirai. Neveltui Suomijos darbo žmonių tarpe yra paplitęs posakis: "Gyventi brangu, o sirgti ir mirti dar brangiau." Todėl mes visis-

kai nusistebėjome, kad kiekviename susitikime mus visuomet klausinėdavo apie medicininį aptarnavimą Tarybų Sąjungoje. Daugeliui atrodė tiesiog neįtikimu dalyku, kad mūsų socialistinėje Tėvyneje darbo žmonės medicinos patarnavimą išnaudojasi nemokamai. (Bus daugiau)

Įvairenybės

Perdaug Mėšiauno?

Kardinolas Frederico Tedeschini papasakojo pilgrims Portugalijoje, kad nekaltoji Marija pasirodžius popiežiui 1950 metais net tris kartus. Tai buvo "šventieji metai".

Marija pasirodžius spalio mėnesio 30 ir 31 dienomis ir lapkričio 1 dieną. Lapkričio pirmą, kaip žinia, yra diena, kada popiežius paskelbė, kad Marija buvo paimta "į dangų" šu kūnu. Jis tai padaręs po tų "pasirodymų".

Popiežius matęs Mariją tuo pačiu laiku kasdien, 4 valandą po piet, kada jis pažvelgęs į saulę.

Fatimoj, Portugalijoje, kaip kunigai skelbia, Marija pasirodžiusi trims vaikams 1917 metais.

Atrodo, kad popiežius Pijus XII nori būti kandidatu į "šventuosius".

Sunku Gyventi — Nepatogu ir Mirti

Tikėsit, ar ne, bet Anglijos monarchas bankrutuoja. \$1,165,000, kurie yra skiriamą jo didenybei, neužtenka.

Karalius esąs priverstas knistis į privatiškus fondus.

Matote, karališką dvarą aptarnauja 250 žmonių. Esą, karaliaus šeimos aptarnavimui užtektų 25, bet dvaras taip sutvarkytas, kad aukštesiems tarnams reikia tarnų, o pastariesiems taipgi reikia tarnų. Viso susidaro 250 asmenų.

Bet Anglijoj dabar ne tik gyventi sunku. Pavyzdžiui, 28 metų amžiaus leidi Janet Harper buvo priversta atsižadėti 190 kambarių marmurinių palocių ir 40,000 akrų žemės, kadangi jai reikėjo sumokėti 528,500 svarų sterlingų paveldėjimo mokesčių.

Matote, Anglijos darbiečiai sugalvojo planą turčiams panaikinti. Kai jie miršta, reikia mokėti didelius paveldėjimo mokesčius. Girdi, kada dabar esantieji turčiai išmirs, Anglijoj turčių bus daug mažiau ir jie bus daug biednesni. Vienas dalykas, tačiau, dar neišspręstas. Vietoj jų atsiranda jaunų ir dar turtingesnių turčių.

BOMBOS SPROGO GENER. ŠTABE

BUENOS AIRES. — Trys bombos sprogo Argentinos generaliniame štabe, nuo ko išbyrėjo daugelis langų apylinkėj, įskaitant ir generalinio štabo viršininko namus.

Generalinio štabo viršininkas generalas Reynolds pirminkavo teismui, kuris sukilėlių vadus pasmerkė kalėjimu iki 15 metų.

Tel. AD. 1618 Šventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:
Vestuvių bukietai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės

Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Telefonas 925 821

Dr. A. H. Cottick

Dantų Gydytojas
Chirurgas

Taisau ir Naujus Įdedu.

Darbas Garantuotas

802 Tronto General Trust Bldg.
Winnipeg, Man.

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

DĖL padėjimo vasarai į šaldytuvą šaukit: EM. 3-8884

Sandėlis ant Vietos

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

Elora Flower Shop

72 Lippincott St. RA. 5459

630 Queen St. W. PL. 4183

574 Rogers Rd. RO. 3775

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4175

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Šį sekmadienį, spalio 21 d., 2 valandą po pietų, Lietuvių svetainėje, įvyks Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos susirinkimas.

Kadangi pasibaigė vasaros sezonas ir prasideda rudeninis, tai reikia apkalbėti, ką galima nuveikti. Siame susirinkime taipgi bus apkalbėtas ir Liaudies Balso vajeaus klausimas.

Visus narius, taipgi ir Liaudies Balso skaitytojus ir rėmėjus, maloniai kviečiame atsilankyti.

Valdyba

Ruoškimės Maskaradui

TORONTO. — Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmą kuopą ruošia metinį maskaradą, kuris įvyks lapkričio 3 d., draugijos svetainėje.

Paprastai draugijos ruošti maskaradai būna labai įvairūs parengimai, tad kad jis ir šiemet toks būtų, prašome iš anksto prie jo ruošti. Įvairiausiai pasirėdžiusieji bus apdovanoti.

Rengėjai

Mūsų Ligoniai

TORONTO. — Teko patirti, kad jau ilgas laikas guli Sunnybrook ligoninėj Kazys Urbšys, praėjusio karo metu tarnavęs orlaivynė.

Taipgi atsigulė General ligoninėj Jonas Petraitis.

Anthony Eden, buvęs užsienio reikalų sekretorius prie Čiorčio valdžios, su savo sūnum Nicholas. Eden ir Čiornio reikalų sekretorius prie Čiorčio valdžios, su savo sūninkimus jie grįš prie galios.

Choras Pradeda Veiklą

TORONTO. — Spalio 10 dieną susirinko seni ir nauji, buvę ir būsiami choristai ir choristės, ir pradėjo savo meninį darbą.

Nesigiriant galima pasakyti, kad skaičiumi gražiai pasirodė, kaip buvę, taip ir eilė naujų, o dar galima pridurti, kad grįžta visa eilė dainininkų, kurie per kiek laiko buvo nutraukę dainos darbą; vėl stoja dirbti tą kilnų darbą, kuriuomi per tiek metų linksmino ne tik Toronto, bet ir kitų didmiesčių lietuvius. Tikimės, kad grįž daugiau.

Pradedant šiuo trečiadieniu, choro pamokos vyks reguliariai, Lietuvių svetainėj, todėl visi, kurie galit ir mylit skleisti lietuvišką dainą,

dalyvaukit. Jos atsibus 8 valandą vakaro. Būkit punktualūs. Tiesa, diena gal bus pakeista. Apie tai bus pranešta vėliau.

Praėjusiam choro susirinkime išrinkta visa valdyba bei komisijos, kurios pradeda savo darbą. Išrinkti šie choristai ir choristės:

J. Berškys, senas ir gabus choristas ir menininkas, pirmininkas; Rūta Mikšytė, graži ir energinga jaunuolė, sekretorė; F. Bernatavičiūtė, kita graži ir energinga jaunuolė, finansų sekretorė. Tai valdyba.

I muzikos paruošimo komisiją išrinkti: F. Laurusevičius, senas ir pasižymėjęs choristas ir menininkas; H. Račytė, gabi menininkė ir muzikos mėgėja; ir B. Simonaitis, gabus jaunuolis, kurs stropiai mokinasi skambinti pianu.

Muzikos tvarkytojais išrinkti Ch. Morkūnas ir A. Kaptainis, uolūs choristai, seni ne amžiumi, bet darbu.

Tai dar ne viskas. Mes išsirinkome ir parengimų komisiją, į kurią įeina J. Valaitis, A. Ylienė, seni choristai

ir pasižymėję menininkai, ir I. Sinkūnaitė ir J. Narusevičiūtė, jaunos ir gražios choristės ir menininkės.

Išrinkome ir kas parašys apie choro veikimą spaudoj — korespondentą. Tai aš pats, J. Naujokaitis.

Taigi, kaip matote, pradžia labai graži, daug žadanči. Daug senų, patyrusių choristų, taipgi nemažai jaunų, energingų, daug žadančių.

Baigdamas, choro vardu kviečiu visus ir visas, kurie mylite dainą, norite pasitarnauti lietuvių visuomenei, ateiti ir prisirašyti prie choro. Visi mielai laukiami. Choro pamokos įvyks sykį į savaitę, Lietuvių svetainėje. Pradžiai 8 valandą vakaro.

Ką choras veiks toliau, bus pranešta per Liaudies Balsą. Skaitykit Liaudies Balsą, o ten rasite visas žinias iš choro veikimo.

Choro Korespondentas

Dar Vienas Gražus Ir Kultūringas Vakaras

TORONTO. — Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos svetainė nedidelė, bet ji yra svarbi kultūros vieta. Tai kultūros aukūras, kur rūšena kultūros ugnelė, kursoma draugų ir draugių, kurie turi didelę širdį ir aukojasi liaudies labui. Pereitą sekmadienį čia vėl įvyko atžymėjimo vertas vakaras. Jis buvo surengtas kultūrinės organizacijos — Lietuvių Literatūros Draugijos vietinės kuopos — pastangomis.

Pirmausia buvo parodytos trys filmos, kurios buvo labai įdomios iš apšvietos taškaregio. Viena parodė, kaip darbo žmonės gali pagerinti savo būvį turėdami savo uniiją; kita (spalvota) parodė, kokios rūšys ančių vasaroja Kanadoje; trečia — koks skurdas egzistuoja Pietų A-

merikos atsilikusiose srityse. Pastaroji pagaminta Jungtinių Tautų Organizacijos socialių reikalų tarybos. Visos trys filmos davė žiūrovams daugiau, negu kad būtų davusios trys nemažos knygos.

Po filmų buvo trumpa pasikaita, kurią davė J. Žukauskas. Jis papasakojo, kas ta agresija, apie kurią tiek daug rėkia didlapijai ir radio. Jis nurodė, kad ta "agresija" yra ne Tarybų Sąjungos armijos, o liaudies veržimasis prie geresnio gyvenimo, prie laisvės.

Labai teisingą išvadą jis davė baigdamas paškaitą: ką veikti, jei mes norime, kad taika būtų? Jis pažymėjo, kad kiekvienas gali prisidėti prie taikos, jei tik nori, remdamas spaudą, kuri stoja už taiką, remdamas judėjimą už taiką, lankydamasis į susirinkimus, mitingus, remdamas taikos judėjimą finansiniais. Tai labai maži reikalavimai, bet labai reikšmingi.

Bet, reikia pripažinti, labai daug lietuvių, net save progresyviais laikantių, neįvertina to. Jie sėdi sau, kaip už Mažino linijos, veikiausiai manydami, kad kas kitas už juos atliks.

Jeigu žmonės negins taikos, aišku, ji žus. Gal tuomet ne vienam teks apverkti su ašaromis savo klaidas; gal ne vienam teks užmokėti gyvybę. Šeši milijonai vokiečių sumokėjo savo gyvybę už savo klaidą. Daug jų tarpe buvo buvusių progresyvių. Pamokos brangiai kainuoja.

Korespondentas

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant 7-ome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių patina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
236 CRAWFORD ST. — Tel. LA. 5191
TORONTO

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuvė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skarelėlių pasipuošimo sagučių ir t. t. Prieinama kaina.

1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė

Stinson's Jewellery

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

2186 Dundas St. W. — Toronto — LO. 1397